

На основу члана 4. став 7, члана 17, члана 52. став 3. и члана 61. став 2. Закона о семену („Службени гласник РС”, број 45/05),

Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

ПРАВИЛНИК

о контроли производње семена, садржини и начину вођења евиденције о производњи расада пољопривредног биља и обрасцу извештаја о производњи мицелија јестивих и лековитих гљива

"Службени гласник РС", бр. 60 од 14. јула 2006, 44 од 8. јуна 2018 - др. закон

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Члан 1.

Овим правилником прописује се: категорија семена до које је допуштено умножавати семе за поједине врсте пољопривредног биља; начин и поступак вршења контроле производње семена, образац пријаве за контролу производње, образац записника о контроли у току процеса производње, образац уверења о признавању семенског усева садржина и начин вођења евиденције о признавању семенског усева; садржина, облик и начин вођења евиденције о производњи расада пољопривредног биља (у даљем тексту: расад) и количини произведеног расада, као и образац извештаја о количини произведеног расада и образац извештаја о производњи и количини произведене мицелије јестивих и лековитих гљива (у даљем тексту: мицелије).

II. КАТЕГОРИЈА СЕМЕНА ДО КОЈЕ ЈЕ ДОПУШТЕНО УМНОЖАВАТИ СЕМЕ

Члан 2.

Произвођач семена може да умножава семе свих врста пољопривредног биља до категорије сертифициваног семена друге генерације.

Изузетно од става 1. овог члана, произвођач семена може да умножава семе хибрида свих врста пољопривредног биља до категорије сертифициваног семена прве генерације.

III. КОНТРОЛА ПРОИЗВОДЊЕ СЕМЕНА

1. Поступак вршења контроле семена

Члан 3.

Контрола производње семена врши се на основу пријаве коју произвођач подноси министарству надлежном за послове пољопривреде (у даљем тексту: Министарство) за сваку парцелу на којој је заснован семенски усев, на Обрасцу бр. 1 – Пријава за контролу производње семена, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Уз пријаву из става 1. овог члана подноси се:

- 1) доказ о пореклу употребљеног семена (документ о сортности, декларација о семену);
- 2) уговор са носиоцем заштите о накнади за привремено коришћење заштићене сорте која се пријављује за контролу;
- 3) скицу локације парцеле на којој је заснован семенски усев.

Пријава из става 1. овог члана подноси се у два примерка.

Члан 4.

Пријава из члана 3. овог правилника одбациће се ако:

- 1) подносилац пријаве није уписан у Регистар произвођача семена, расада и мицелија јестивих и лековитих гљива (у даљем тексту: Регистар);
- 2) није поднета у року из члана 14. Закона о семену;

- 3) подносилац пријаве не приложи документа из члана 3. став 2. овог правилника;
- 4) је за производњу семена пријављена категорија семена супротно одредбама члана 2. овог правилника;
- 5) је за производњу семена пријављена сорта која није уписана у Регистар сорти пољопривредног биља.

Члан 5.

Контрола производње семена обухвата преглед документације о пореклу употребљеног семена и стручне прегледе у току вегетације. Прегледом документације утврђује се порекло употребљеног семена, врста, сорта и категорија. Стручним прегледом у току вегетације утврђују се својства сорте и други елементи утврђени овим правилником када су највише изражени, односно када се могу уочити и проценити.

О прегледима из става 1. овог члана воде се записници на обрасцима, који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део, и то:

- 1) записник о контроли производње семена – Образац бр. 2;
- 2) записник о контроли над оплодњом (опрашивањем) хибрида – Образац бр. 3.

Подаци, својства и оцене утврђени прегледом из става 1. овог члана уносе се у записник на дан прегледа. Записник се води за сваку парцелу семенског усева која је пријављена за контролу производње.

Закључивање записника врши се непосредно после жетве семенског усева. У записник се уносе подаци о оствареном приносу натуралног семена и процена приноса дорађеног семена.

Записник о контроли производње семена и о контроли над оплодњом (опрашивањем) семена сачињава се у три примерка, од којих се један примерак оставља произвођачу семена.

Прегледима и вођењу, односно закључивању записника, мора да присуствује одговорно лице произвођача које руководи процесом производње семена.

Члан 6.

На основу извршених прегледа, записника о контроли производње семена и уверења о здравственом стању семенског усева, министар надлежан за послове пољопривреде издаје уверење о признавању семенског усева за сваку пријављену парцелу, на Обрасцу бр. 4 – Уверење о признавању семенског усева, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 7.

Ако се прегледом утврди да семенски усев не испуњава услове из члана 5. овог правилника за признавање, односно за издавање уверења, у записник се уносе подаци о тим условима и закључује записник на дан извршеног прегледа.

Уверење из става 1. овог члана неће се издати ако:

- 1) је утврђено да семенски усев не испуњава услове прописане овим правилником;
- 2) оплемењивач сорте предложи доношење решења о непризнавању семенског усева;
- 3) се здравственим прегледом утврди присуство болести и штеточина због којих је по прописима о заштити здравља биља забрањено коришћење семена за производњу и промет.

2. Начин вршења контроле производње семена

Члан 8.

Контрола производње семена врши се прегледима којима се утврђује: врста, сорта, категорија и порекло употребљеног семена, предусев семенског усева, примењене агротехничке мере, просторна изолација семенског усева, закоровљеност, опште стање и развој усева, сортна чистоћа, количина произведеног натуралног семена и процена приноса дорађеног семена и број прегледа за поједине врсте семенских усева.

Члан 9.

Врста, сорта, категорија и порекло употребљеног семена и семена у семенском усеву утврђују се на основу уверења о признавању семенског усева и декларације семена, а за семе из увоза на основу сертификата о сортности семена (ОЕЦД), сертификата о квалитету семена (ИСТА) и уверења о здравственом стању семена (фитосертификат), као и прегледом усева у току вегетације када су најбоље испољене карактеристике сорте.

Члан 10.

Предусев на земљишту на којем је заснован семенски усев утврђује се на основу евиденције о коришћењу тог земљишта у претходним годинама, као и увидом на лицу места.

Члан 11.

У оквиру примењених агротехничких мера утврђује се време и начин сетве, нега усева, квалитет извођења агротехничких мера.

Члан 12.

Просторном изолацијом семенског усева утврђује се удаљеност семенског усева од других усева или самониклих биљака исте или других врста или сорти са којима може доћи до укрштања.

Члан 13.

Закоровљеност семенског усева утврђује се увидом и стручном оценом на лицу места степена присуства појединих врста коровских биљака, а нарочито врста корова који утичу на употребну вредност семена.

Закоровљеност се, уколико није посебно назначена, утврђује оценама које су прописане јединственим методама за вршење контроле производње семена пољопривредног биља, које су одштампане уз овај правилник и чине његов саставни део.

Члан 14.

Опште стање и развој усева утврђује се на основу изгледа и униформности усева, полагања, његовог пораста, морфолошких, биолошких и других карактеристичних особина биљака и делова биљака те врсте и сорте, као и оштећености усева од временских непогода и примењених агротехничких мера.

Члан 15.

Сортна чистоћа утврђује се на основу испољавања карактеристичних особина сорте, линије или хибрида прегледом семенског усева у фазама када су та својства најбоље изражена на биљкама.

Члан 16.

Количина произведеног природног семена и процена приноса дорађеног семена утврђује се мерењем, прегледом документације, стручном проценом на лицу места или узимањем и мерењем узорака из семенског усева.

Члан 17.

За сваку врсту, односно сорту семена врши се одређени број прегледа у току вегетације на начин и под условима прописаним јединственим методама за вршење контроле производње семена пољопривредног биља.

IV. ЕВИДЕНЦИЈА О ПРИЗНАВАЊУ СЕМЕНСКОГ УСЕВА

Члан 18.

Министарство води евиденцију о признавању семенског усева електронским путем за сваки семенски усев пријављен за контролу производње.

Евиденција из става 1. овог члана води се за семе по врсти, сорти и категорији и садржи:

- 1) назив и седиште произвођача семена;
- 2) број и датум издатог уверења о признавању семенског усева, односно решења о непризнавању усева;
- 3) врсту, сорту (хибрид, линију) и категорију признатог семенског усева;
- 4) пријављену површину за контролу производње, признату и одбијену површину семенског усева;
- 5) остварени принос природног семена у кг/ха;
- 6) процену приноса дорађеног семена у кг/ха.

V. ЕВИДЕНЦИЈА О ПРОИЗВОДЊИ И КОЛИЧИНИ ПРОИЗВЕДЕНОГ РАСАДА И ИЗВЕШТАЈ О КОЛИЧИНИ ПРОИЗВЕДЕНОГ РАСАДА

Члан 19.

Произвођач расада води евиденцију о производњи и количини произведеног расада у писаној форми као књигу евиденције са следећим подацима:

- 1) број решења о упису у Регистар;
- 2) име и презиме лица одговорног за производњу расада;
- 3) место производње (општина, катастарска парцела, објекат);
- 4) врста, сорта, категорија и порекло семена употребљеног за производњу расада;
- 5) количина произведеног расада;
- 6) количина испорученог расада;
- 7) број уверења о здравственом стању расада.

Произвођач расада Министарству подноси извештај о количини произведеног расада на Обрасцу бр. 5. – Извештај о количини произведеног расада, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

VI. ИЗВЕШТАЈ О ПРОИЗВОДЊИ И КОЛИЧИНИ ПРОИЗВЕДЕНЕ МИЦЕЛИЈЕ

Члан 20.

Произвођач мицелија Министарству подноси извештај о производњи и количини произведене мицелије на Обрасцу бр. 6. – Извештај о производњи и количини произведене мицелије, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

VII. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 21.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о контроли производње семена пољопривредног биља („Службени гласник РС”, број 41/94).

Члан 22.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-00065/2006-09

У Београду, 10. јула 2006.године

Министар,

Горан Живков, с.р.

НАПОМЕНА ИЗДАВАЧА: Престају да важе одредбе Правилника у обрасцима, у делу у ком се установљава обавеза употребе печата у пословању друштава и предузетника, даном почетка примене члана 160. Закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, број 44/2018), односно 1. октобра 2018. године (види члан 160. Закона – 44/2018-27).

ЈЕДИНСТВЕНЕ МЕТОДЕ ЗА ВРШЕЊЕ КОНТРОЛЕ ПРОИЗВОДЊЕ СЕМЕНА ПОЉОПРИВРЕДНОГ БИЉА

I. СЕМЕНСКИ УСЕВИ ЖИТА

1. Стрна жита (пшеница, јечам, овас, раж и тритикале)

Код стрних жита обавезна су два прегледа.

Први преглед врши се у периоду између класања, односно метличења биљака и цветања биљака. Овим прегледом утврђује се локација парцеле, предусев, просторна изолација, чистоћа врсте односно сорте, присуство корова, као и изглед и уједначеност усева.

Други преглед врши се када су биљке у воштаној зрелости. Овим прегледом се утврђује проценат примеса других врста и сорти, здравствено стање, присуство корова, чистоћа сорте, изглед и полагање усева и процена приноса натуралног семена.

Усев стрних жита неће се признати као семенски ако се утврди да:

1) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8, осим за хибриде ражи где је најмања просторна изолација 1.000 м;

2) је усев полегао на више од 20% површине у време другог прегледа. Ако је усев полегао само у једном делу парцеле неће се признати усев само са тог дела парцеле;

3) је неуједначеност усева на више од 20% од укупне површине. При оцењивању униформности узима се у обзир бујност усева, густина, величина, плодност класова и зрење;

4) је у усеву било дивљег овса (Авена фатуа) и прилепаче (Галиум сп.);

5) чистоћа сорте не одговара нормама из табеле број 1;

6) је у усеву било других врста стрних жита;

7) су предусев била стрна жита, а за категорију предосновног и основног семена и ако је у претходне две године на парцели гајена иста врста;

8) је закоровљеност већа од оцене 1.

Табела број 1. Норме сортне чистоће за признавање семенског усева стрних жита

Биљна врста	Број биљака других сорти на 100 m ²			
	Предосновно семе	Основно семе	Сертификовано семе прве генерације	Сертификовано семе друге генерације
Пшеница				
Јечам				
Овас				
Тритикале (самооплодни)	0	5	20	30
Раж				
Тритикале (странооплодни)	0	3	10	10

Сортна чистоћа, односно чистоћа врсте усева стрних жита утврђује се детаљним прегледом узорака на контролној јединици.

Површина контролне јединице на којој се утврђује присуство других врста односно сорти износи 100 м². На површинама до 10 ха потребно је имати две контролне јединице. За сваких следећих 10 ха додаје се по једна контролна јединица. Контролне јединице треба да буду равномерно распоређене по целој површини семенског усева.

ПРОСОЛИКА ЖИТА

2. Кукуруз

У производњи самооплодних линија и сорти кукуруза обавезна су најмање три прегледа.

Први преглед усева се врши у време када биљка развије пет до седам листова, при чему се утврђује локација парцеле, просторна изолација, предусев, идентитет засејане линије према пријави, начин сетве, присуство корова, уједначеност усева.

Други преглед се врши у време избијања метлица када се утврђује присуство атипичних биљака.

Трећи преглед се врши пред бербу и њиме се утврђује оплодња, здравствено стање, проценат атипичних клипова и процењује принос семена.

Усев самооплодне линије и сорти кукуруза неће се признати као семенски ако се утврди да је:

- 1) просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;
- 2) у усеву за производњу самооплодне линије било више од 0,1% атипичних биљака у време другог прегледа;
- 3) у усеву за производњу сорте кукуруза било више од 0,5% атипичних биљака у време другог прегледа;
- 4) предусев био кукуруз или сирак;
- 5) усев оцењен као неуједначен;
- 6) закоровљеност већа од оцене 1;
- 7) при прегледу клипа у производњи самооплодне линије установљено присуство више од 0,1% атипичних клипова или више од 0,2% клипова са атипичним семеном по облику величини, боји и другим својствима;
- 8) при прегледу клипа у производњи сорти кукуруза установљено присуство више од 0,5% атипичних клипова.

У производњи сертификованог семена хибрида кукуруза и основног семена родитељских хибрида кукуруза који се користе за производњу тролинијских и четворолинијских хибрида обавезно је најмање шест прегледа.

Први преглед се обавља у време када биљка у усеву развије пет до седам листова. Овим прегледом утврђује се локација парцеле, просторна изолација усева, идентитет засејаних родитељских компоненти према пријави, исправност сетве компонентата „мајке“ и „оца“ по шеми сетве на целој површини, присуство корова и уједначеност усева.

Други преглед врши се пре избијања метлица на мајчинској компоненти, када се утврђује проценат атипичних биљака на обе родитељске компоненте и да ли су уклоњени заперци на мајчинској компоненти.

Трећи, четврти и пети преглед врше се за време опрашивања када се контролише да ли су уклоњене метлице на мајчинској компоненти и атипичне метлице на очинској компоненти, као и присуство атипичних биљака у обе родитељске компоненте.

Шести преглед се врши у клипу на пребирној траци или сушари када се утврђује количина натуралног семена, здравствено стање и присуство атипичних клипова.

Усев основног семена родитељског хибрида кукуруза неће се признати као семенски ако се утврди да:

- 1) је предусев био кукуруз или сирак;
- 2) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;
- 3) је усев оцењен као неуједначен;
- 4) је закоровљености већа од оцене 1;
- 5) у усеву на мајчинским биљкама, у последњем прегледу у време расипања полена, има више од 0,1% атипичних биљака;
- 6) у усеву у време расипања полена има више од 0,1% атипичних очинских биљака;
- 7) у време прегледа када 5 % или више мајчинских биљака има свилу способну за оплодњу, више од 0,5% мајчинских биљака расипају полен у време било ког прегледа који се врше у периоду опрашивања или више од 1% укупно у време трећег, четвртог и петог прегледа;
- 8) у прегледу клипа пре сушења има више од 0,1% атипичних клипова или више од 0,2% клипова са семеном атипичним по боји, величини и облику и другим својствима.

Усев за производњу сертификованог семена хибрида кукуруза неће се признати као семенски ако се утврди да:

- 1) је предусев био кукуруз или сирак;
- 2) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;
- 3) је усев оцењен као неуједначен;

4) је закоровљеност већа од оцене 1;

5) у усеву на мајчинским биљкама, у последњем прегледу у време расипања полена, има више од 0,2% атипичних биљака;

6) у усеву у време расипања полена има више од 0,2% атипичних очинских биљака;

7) у време прегледа када 5 % или више мајчинских биљака има свилу способну за оплодњу, више од 1% мајчинских биљака расипају полен у време било ког прегледа који се врше у периоду опрашивања, или више од 2% укупно у време трећег, четвртог и петог прегледа;

8) у прегледу клипа пре сушења има више од 0,1% атипичних клипова или више од 0,2% клипова са семеном атипичним по боји, величини и облику и другим својствима.

Метлице заперка, делови метлица или метлице главних биљака урачунавају се у биљке које су расипале полен кад су метлице (централне и бочне) дуге пет или више сантиметара, а антере су изашле из глума.

Контролну јединицу на којој се утврђује присуство атипичних биљака мајчинске и очинске компоненте и присуство мајчинских биљака које расипају полен и имају свилу способну за оплодњу чини 100 биљака у једном реду. На површини до 10 ха узима се 10 контролних јединица. За сваких наредних 10 ха узима се по једна контролна јединица више. Контролне јединице треба да буду равномерно распоређене по целој површини семенског усева.

3. Сирак

За сирак су обавезна најмање три прегледа.

Први преглед обавља се у време када биљке имају осам до десет листова, други у време метличења, а трећи у време воштане зрелости.

Првим прегледом утврђује се локација производне парцеле, просторна изолација, предусев, уједначеност, здравствено стање, закоровљеност усева, присуство атипичних биљака.

Другим прегледом проверава се јесу ли уклоњене атипичне биљке, здравствено стање и закоровљеност.

Трећим прегледом утврђује се сортна чистоћа, уједначеност и процењује се принос натуралног семена.

Усев сирка неће се признати као семенски ако је утврђено да:

1) је усев засејан на парцели где је предусев био сирак или кукуруз;

2) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;

3) је у усеву било више од три атипичне биљке на 100 м² у усеву за производњу основног семена односно 10 атипичних биљака на 100 м² у усеву за производњу сертификованог семена;

4) је у усеву било биљака с коврџавим метлицама више од 1%;

5) је усев оцењен као неуједначен;

6) је закоровљеност већа од оцене 1;

7) је у усеву било биљака из рода Соргхум више чије се семе тешко разликује и одваја од семена сирка више од три биљке на 100 м² у усеву за производњу основног семена, односно више од 10 биљака на 100 м² у усеву за производњу сертификованог семена.

Сортна чистоћа усева утврђује се прегледом контролних јединица, за које се на површини до 10 ха узима 10 контролних јединица по 100 м², а за сваких даљњих 10 ха узима се по једна контролна јединица више. Контролне јединице треба да буду равномерно распоређене по целој површини семенског усева.

4. Просо

Код проса обавезна су два прегледа.

Први преглед врши се у време цветања биљака. Овим прегледом утврђује се локација парцеле, предусев, чистоћа врсте односно сорте, присуство корова, просторна изолација, као и изглед и уједначеност усева.

Други преглед врши се кад су биљке у воштаном зрењу. Овим прегледом се утврђује проценат примеса других врста и сорти, здравствено стање, присуство корова, изглед и полагање усева и процена приноса натуралног семена.

Усев проса неће се признати као семенски ако се утврди да:

1) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;

2) је полагање биљака на више од 20% од укупне површине у време другог прегледа. Ако је усев полагао само у једном делу парцеле неће се признати усев само са тог дела парцеле;

3) је неуједначеност усева на више од 20% од укупне површине. При оцењивању униформности узима се у обзир бујност усева, густина, величина, плодност метлица и зрење;

4) су предусев била стрна или просолика жита, а за категорију основног семена ако је у претходне две године на парцели гајен просо;

5) је закоровљеност већа од оцене 1;

6) је присутно више од пет атипичних биљака на 100 м² у усеву за производњу основног семена односно више од 10 биљака на 100 м² у усеву за производњу сертификованог семена.

Сортна чистоћа, односно чистоћа врсте усева и проса утврђује се детаљним прегледом узорака на контролној јединици.

Површина контролне јединице на којој се утврђује присуство других врста односно сорти износи 100 м². На површинама до 10 ха потребно је имати две контролне јединице. За сваких следећих 10 ха додаје се по једна контролна јединица. Контролне јединице треба да буду равномерно распоређене по целој површини семенског усева.

ОСТАЛА ЖИТА

5. Хељда

Код хељде обавезна су два прегледа.

Први преглед врши се у време цветања биљака. Овим прегледом утврђује се локација парцеле, предусев, чистоћа врсте, односно сорте, присуство корова, просторна изолација, као и изглед и уједначеност усева.

Други преглед врши се кад су биљке у воштаном зрењу. Овим прегледом се утврђује проценат примеса других врста и сорти, здравствено стање, присуство корова, изглед и полагање усева и процена приноса природног семена.

Усев хељде неће се признати као семенски ако се утврди да је:

1) просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;

2) полагање биљака у усеву на више од 20% од укупне површине у време другог прегледа. Ако је усев полагао само у једном делу парцеле неће се признати усев само са тог дела парцеле;

3) неуједначеност усева на више од 20% од укупне површине. При оцењивању униформности узима се у обзир бујност усева, густина, величина, плодност метлица и зрење;

4) у усеву хељде било више од 2% татарске хељде (Фагопурум татарicum);

5) предусев била хељда, а за категорију основног семена ако је у претходне две године на парцели гајена хељда;

6) закоровљеност већа од оцене 1.

Површина контролне јединице на којој се утврђује присуство других врста односно сорти износи 100 м². На површинама до 10 ха потребно је имати две контролне јединице. За сваких следећих 10 ха додаје се по једна контролна јединица. Контролне јединице треба да буду равномерно распоређене по целој површини семенског усева.

II. СЕМЕНСКИ УСЕВИ ИНДУСТРИЈСКОГ БИЉА

1. Сунцокрет

У производњи семена сорти сунцокрета и самооплодних линија обавезна су три прегледа.

Први преглед се врши у фази развоја од три до пет пари листова, ради контроле присуства самониклих биљака сунцокрета у простору изолације и у самом семенском усеву, ради утврђивања сортне чистоће родитељских компоненти, као и провере закоровљености и униформности усева.

Други преглед врше се у почетку цветања ради утврђивања присуства атипичних биљака, закоровљености, просторне изолације, сортне чистоће, униформности усева.

Трећи преглед се врши у фази физиолошке зрелости, ради утврђивања униформности усева, закоровљености и процене приноса семена.

Усев сунцокрета за производњу самооплодне линије неће се признати као семенски ако се утврди да:

1) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;

2) је усев засејан на парцели где је у плодореду био заступљен сунцокрет у последњих пет година, или ако су соја или уљана репица биле предусев;

3) је закоровљеност већа од оцене 1;

4) је усеv оцењен као неyједначен;

5) у усеvу за производњу самооплодне линије било више од 0,2% атипичних биљака у време када је 2% или више биљака спремно за оплодњу;

6) је у усеvу за производњу сорти сунцокрета било више од 1% атипичних биљака у време другог прегледа.

У производњи семена хибрида сунцокрета и хибридниx родитељских компоненти обавезно је пет прегледа.

Први преглед се врши у фази развоја од три до пет пари листова, ради контроле присуства самониклиx биљака сунцокрета у простору изолације и у самом семенском усеvу, ради утврђивања сортне чистоће родитељских компоненти, као и провере закоровљености и униформности усева.

Други преглед се врши у фази пуне бутонизације ради, утврђивања сортне чистоће, контроле униформности усева и уклањања атипичних биљака.

Трећи преглед врши се у почетку цветања ради утврђивања присуства фертилних биљака код мајчинске компоненте, присуства атипичних биљака, просторне изолације.

Четврти преглед врши се у пуном цветању ради утврђивања присуства фертилних биљака код мајчинске компоненте, присуства атипичних биљака, контроле оплодње и одређивања времена уклањања очинске компоненте.

Пети преглед се врши у фази физиолошке зрелости, ради утврђивања униформности усева, закоровљености, провере уклоњености очинске компоненте и процене приноса семена.

Усев хибридног семена сунцокрета и основног семена хибридниx родитељских компоненти неће се признати као семенски ако се утврди да је:

1) просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;

2) усев засејан на парцели где је у плодореду био заступљен сунцокрет у последњих пет година, или ако су соја или уљана репица биле предусев;

3) закоровљеност већа од оцене 1;

4) усев оцењен као неyједначен;

5) у усеvу за производњу сертификованог семена хибрида сортна чистоћа мушког родитеља испод 99,5%, када 5% или више мајчинских биљака имају цветове спремне да приме полен;

6) у усеvу за производњу сертификованог семена хибрида сортна чистоћа женског родитеља мања од 99,0% или је ниво мушке стерилности мањи од 99,5%;

7) у усеvу за производњу основног семена родитељског хибрида сортна чистоћа мушког родитеља испод 99,8%, када 2% или више мајчинских биљака имају цветове спремне да приме полен;

8) у усеvу за производњу основног семена родитељског хибрида сортна чистоћа женског родитеља мања од 99,5% укључујући и мушко фертилне биљке.

Контролна јединица на којој се утврђује присуство атипичних биљака, мајчинских биљака које расипају полен представља 100 биљака у једном реду. На површини до 10 ха узима се 10 контролних јединица. За сваких наредних 10 ха узима се по једна контролна јединица више.

2. Соја

Код соје обавезна су два прегледа.

Први преглед се врши у време цветања биљака, ради локације парцеле, утврђивања предусева, просторне изолације, сортне чистоће, униформности и закоровљености.

Други преглед се врши у периоду зрења биљака ради утврђивања сортне чистоће, закоровљености, полагања усева и процене приноса.

Усев соје неће се признати као семенски усев ако се утврди да:

1) је у протекле две године на тој парцели сејана соја, сунцокрет или уљана репица;

2) је сортна чистоћа за усев предосновног и основног семена мања од 99,5%, а усева за производњу сертификованог семена прве и друге генерације мања од 99%;

3) је закоровљеност већа од оцене 1;

4) има присуства биљака Џантиума спп и Соланум нигрум;

5) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;

б) је усев оцењен као неуједначен.

Контролна јединица на којој се утврђује сортна чистоћа представља 200 биљака у једном реду. На површини до 10 ха узима се 10 контролних јединица. За сваких наредних 10 ха узима се по једна контролна јединица више.

3. Рицинус

Код рицинуса обавезна су најмање два прегледа.

Први преглед се врши пре почетка цветања ради утврђивања локације парцеле, просторне изолације и ради уклањања биљака атипичних за сорту, што се утврђује према боји стабла и листа.

Другим прегледом проверава се да ли су уклоњене за сорту атипичне биљке и врши се процена приноса натуралног семена.

Усев семена рицинуса неће се признати као семенски ако се утврди да:

- 1) је број атипичних биљака већи од 3%;
- 2) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;
- 3) је усев оцењен као неуједначен;
- 4) је закоровљеност већа од оцене 1.

Контролна јединица на којој се утврђује присуство атипичних биљака представља 100 биљака у једном реду. На површини до 10 ха узима се 10 контролних јединица. За сваких наредних 10 ха узима се по једна контролна јединица више.

4. Лан

За лан су обавезна два прегледа.

Први преглед се обавља у време цветања ради утврђивања локације парцеле, поштовања просторне изолације, предусева, стања сортне чистоће, здравственог стања, закоровљености и полагања усева.

Други преглед се обавља пред жетву ради утврђивања сортне чистоће, здравственог стања, закоровљености, полагања усева и процене приноса натуралног семена.

Усев лана се неће признати као семенски ако се утврди да:

- 1) је претходна сетва лана била на истој парцели у периоду мањем од пет година;
- 2) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;
- 3) у другој контроли има присутних корова Амбросија артемисифолиа Л., Цусцута спп, Авена спп, Лолиум ремотум, а Оробанче рамоса Л. у оба прегледа има веће присуство од једне биљке на 10 м²;
- 4) атипичних биљака има више од 3%;
- 5) је усев оцењен као неуједначен;
- 6) је закоровљеност већа од оцене 1.

Површина контролне парцеле на којој се утврђује сортна чистоћа за лан износи 100 м². На површини до 10 ха прегледају се три контролне јединице. На површинама преко 10 ха за сваки 10 ха додаје се још по једна контролна јединица.

5. Шећерна репа

Општи услови за производњу семена шећерне репе:

Производња изводница шећерне репе и семенски усев шећерне репе, може се засновати само на парцели на којој у предходних шест година није гајен меркантилни усев из рода Бета, а семенски усев шећерне репе и други семенски усеви рода Бета у последњих 10 година.

Удаљеност семенског усева шећерне репе од другог усева шећерне репе дата је у табели број 8.

Усев семенске шећерне репе и усев за производњу изводница не смеју имати закоровљеност већу од оцене 1.

Производња семена шећерне репе двогодишњим методом

Метод производње подразумева да се шећерна репа сеје у пролеће или лето, биљке се ваде и трапе у трапу или хладној комори и као изводнице саде следећег пролећа и у другој години производње убира се семе шећерне репе.

Обавезна су два прегледа у првој и три прегледа у другој години производње.

Први преглед у првој години производње врши се пре склапања редова. Овим прегледом утврђује се локација парцеле, начин производње изводница, број изниклих биљака по јединици површине, присуство атипичних биљака (различит фенотип, присуство других врста рода Бета) као и оцена општих услова за производњу семена шећерне репе (закоровљеност, уједначеност усева, присуство болести, штеточина и друго).

Други преглед треба обавити у моменту вађења изводница када се процењује укупан број произведених изводница (посебно за сваку родитељску компоненту), њихово здравствено стање као и начин складиштења, односно чувања. Уколико се изводнице услед временских неприлика или других разлога остављају да презиме у пољу треба извршити процену броја биљака родитељских компоненти и оценити њихово здравствено стање. У овом случају непоходно је поновити процену броја биљака по завршетку зиме.

Трећи преглед врши се у другој години производње након расађивања изводница када се утврђује начин расађивања и заснована површина као и оцена општих услова за производњу семена шећерне репе (просторна изолација, закоровљеност, уједначеност усева, присуство болести и штеточина и друго).

Четврти преглед врши се у другој години производње у фази цветања када се оцењује проценат моногермности и стерилности мајчинске компоненте, присуство атипичних биљака као и оцена општих услова за производњу семена шећерне репе (просторна изолација, закоровљеност, уједначеност усева, присуство болести и штеточина и друго).

Пети преглед врши се у другој години производње пред жетву семенског усева шећерне репе ради процене приноса натуралног семена, оцене присуства корова и болести.

Производња семена шећерне репе

једногодишњом методом

Метод подразумева сетву у августу или септембру.

Контрола семенског усева врши се четири пута.

Први преглед у првој календарској години, врши се пред склапање редова усева. При овом прегледу контролишу се општи услови за производњу, локација парцеле, униформност усева, присуство болести, просторна изолација корова и самониклих биљака из рода Бета.

Други преглед се врши у пролеће друге године у периоду крај марта – почетак априла, ради утврђивања склопа биљака и степена оштећења усева од штеточина, болести и измрзавања.

Трећи преглед врши се у другој години производње у фази цветања када се оцењује проценат моногермности и стерилности мајчинске компоненте, присуство атипичних биљака као и оцена општих услова за производњу семена шећерне репе (просторна изолација, закоровљеност, уједначеност усева, присуство болести и штеточина и друго).

Четврти преглед производње врши се пред жетву семенског усева у циљу процене приноса натуралног семена, оцене присуства корова.

Усев шећерне репе неће се признати као семенски ако се утврди:

- 1) да је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;
- 2) да је усев оцењен као неуједначен;
- 3) да је у последњих шест година предусев био меркантилни усев шећерне репе или усев из рода Бета, а семенски усев рода Бета у последњих 10 година;
- 4) да је закоровљеност већа од оцене 1;
- 5) да у периоду цветања било више од 0,5% фертилних биљака у мајчинској компоненти (осим у производњи анизоплоидних сорти);
- 6) присуство других врста са којима може доћи до укрштања у усеву шећерне репе у време цветања усева.

Контролна јединица на којој се утврђује присуство атипичних биљака представља 100 биљака у једном реду. На површини до 10 ха узима се 10 контролних јединица. За сваких наредних 10 ха узима се по једна контролна јединица више.

6. Конопља

Код конопље обавезна су најмање два прегледа.

Први преглед се врши пре цветања биљака, ради контроле поштовања просторне изолације, провере сортне чистоће, униформности усева, здравственог стања и закоровљености.

Други преглед се врши пред жетву ради утврђивања сортне чистоће, здравственог стања униформности, висине пораста и процене приноса семена.

Усев семена конопље неће се признати као семенски усев ако се утврди да:

- 1) је предусев била конопља;
- 2) су биљке ниже од 150 цм;
- 3) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;
- 4) је било у другом прегледу присутних корова Авена спп. и Оробанцхе рамоса Л;
- 5) је број атипичних биљака већи од 3%;
- 6) усев није одговарајућег здравственог стања;
- 7) је усев оцењен као неуједначен;
- 8) је закоровљеност већа од оцене 1.

Контролна јединица на којој се утврђује присуство атипичних биљака представља 100 биљака у једном реду. На површини до 10 ха узима се пет контролних јединица. За сваких наредних 10 ха узима се по једна контролна јединица више.

7. Уљана репица и уљана ротквица

Обавезна су три прегледа.

Први преглед се обавља непосредно пред цветање.

Утврђује се локација парцеле, поштовање изолације, плодореда, сортне чистоће, здравствено стање и закоровљеност.

Други преглед се обавља у фази цветања. Тим прегледом се утврђује присуство атипичних биљака, просторна изолација, присуство корова.

Трећи преглед се врши када је најмање 60% биљака у фази технолошке зрелости.

Утврђује се сортна чистоћа, закоровљеност, врши се процена приноса натуралног семена.

Усев уљане репице и уљане ротквице неће се признати као семенски ако се утврди да:

- 1) је на парцели у последњих пет година била сејана уљана репица или уљана ротквица;
- 2) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;
- 3) у усеву има примеса других сорти више од 0,1% у усеву за производњу основног семена, или више од 0,3% у усеву за производњу сертификованог семена;
- 4) је усев оцењен као неуједначен;
- 5) је закоровљеност већа од оцене 1;
- 6) има других врста и корова чије се семе тешко издваја (Рапханус рапханиструм, Синапис арвенсис) у усеву основног семена, или више од пет биљака на 100 м² у усеву за производњу сертификованог семена.

Површина контролне јединице у усеву уљане репице и уљане ротквице износи 100 м². На површинама до 10 ха узима се 10 контролних јединица. За сваких наредних 10 ха узима се по једна контролна јединица више.

8. Дуван

Код дувана обавезна су два прегледа.

Први преглед се врши пре појаве цветних пупољака ради утврђивања локације парцеле, оцене униформности, здравственог стања, закоровљености, утврђивања просторне изолације и присуства атипичних биљака.

Други преглед се врши у време почетка цветања да се утврди присуство атипичних биљака.

Усев дувана неће се признати као семенски ако се утврди да:

- 1) је усев засејан на површини на којој је сејан дуван или нека биљна врста из породице Соланацеае (кромпир, парадајз, паприка, плави патлиџан) и легуминозе (за дуван Вирџинија типа), у претходне три године;
- 2) је број атипичних биљака већи од 3% или ако има биљака других типова;
- 3) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;
- 4) је закоровљеност већа од оцене 1;
- 5) је усев оцењен као неуједначен;

б) у случају хибридне производње ако у линији мајке у фази цветања има фертилних биљака.
Контролна јединица у усеву дувана је цела површина.

9. Мак

Код мака обавезна су два прегледа.

Први преглед се врши у фази цветања ради утврђивања локације парцеле, одстрањивања биљака других сорти, оцене поштовања изолације, закоровљености, униформности, здравственог стања.

Други преглед се врши у време пуне зрелости биљака ради утврђивања сортне чистоће, оцене закоровљености, униформности, здравственог стања и процене приноса.

Усев мака неће се признати као семенски ако се утврди да:

- 1) у усеву има више од 0,5% других сорти мака;
- 2) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;
- 3) је закоровљеност већа од оцене 1;
- 4) је усев оцењен као неуједначен.

Контролна јединица на којој се утврђује присуство атипичних биљака представља 100 биљака у једном реду. На површини до 10 ха узима се 10 контролних јединица. За сваких наредних 10 ха узима се по једна контролна јединица више.

III. СЕМЕНСКИ УСЕВИ КРМНОГ БИЉА

1. Крмно биље из породице Брассицацеае

(крмна репица, огрштица, крмни кел, репа угарњача, бросква)

Код ових усева обавезна су два прегледа.

Први преглед врши се у време цветања биљака када се утврђује локација парцеле, сортна чистоћа, закоровљеност, порекло семена, агротехничке мере које се примењују, стање усева и просторна изолација.

Други преглед се обавља пред жетву, односно убирање семена. Овим прегледом се оцењује закоровљеност, униформност, проценат примеса других врста или сорти, процењује време жетве, очекивани принос натуралног семена.

Усев се неће признати као семенски ако се утврди да:

- 1) је предусев било крмно биље из исте фамилије;
- 2) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;
- 3) је закоровљеност већа од оцене 1;
- 4) је усев оцењен као неуједначен;
- 5) сортна чистоћа не задовољава критеријуме дате у табели број 2.

Табела број 2. Дозвољено присуство других сорти по категоријама семена

Категорија семена	Највећи дозвољени број биљака на 100 m ²	
	Присуство других сорти	Присуство других сорти у истом типу
Предосновно семе		
Основно семе	1	2
Сертификовано семе прве и друге генерације	10	10

Сортна чистоћа се утврђује на контролним јединицама. Једна контрола јединица подразумева 100 м². На површини до 10 ха потребно је контролисати 10 контролних јединица. За сваких наредних 10 ха узима се по једна контролна јединица више. Контролне јединице треба да буду равномерно распоређене по целој површини семенског усева.

2. Луцерка, детелине, жути звездан и друге вишегодишње легуминозе

Код ових усева врше се два прегледа.

На новозаснованим усевима у истој години када су заснована, првим прегледом се утврђује локација парцеле, порекло семена, сортна чистоћа, величина засејане парцеле, просторна изолација, изглед и опште стање усева, закоровљеност и агротехничке мере које треба примењивати.

Ако се први откос оставља за семе онда су обавезни други и трећи преглед који се обављају као први и други преглед на старијим усевима.

Први преглед на старијим усевима врши се у време цветања и њиме се утврђује чистоћа врсте и сорте, закоровљеност, просторна изолација, здравствено стање и уједначеност усева, проценат примеса других врста и сорти и општи изглед усева.

Другим прегледом пред кошење усева допуњују се подаци о стању усева, дају се произвођачу препоруке о мерама за обезбеђење приноса, процењује се проценат полагања и закоровљености усева, процењује време жетве, врши се процена очекиваног приноса натуралног семена.

У усевима за производњу основног семена дозвољено је највише три жетве за производњу семена, а у усевима за производњу сертификованог семена дозвољено је највише пет жетви за производњу семена.

Усев се неће признати као семенски ако се утврди да:

- 1) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;
- 2) је усев заснован на парцели на којој је у последње три године гајен усев биљака из ове групе;
- 3) је усев оцењен као неуједначен;
- 4) је у усеву било вилине косице (Цусцута сп.);
- 5) је закоровљеност већа од оцене 1;
- 6) сортна чистоћа не задовољава критеријуме дате у табели 3.

Табела бр. 3. Захтеви у погледу чистоће врсте, односно сорте

Категорија семена	Највећи дозвољени број биљака других врста чије семе се тешко разликује и издваја на 100 m ²	Највећи дозвољени број биљака других сорти на 100 m ²
Предосновно Основно семе	3	3
Сертификовано семе	10	10

Сортна чистоћа се утврђује на контролној јединици чија површина износи 100 м². На површини до 10 ха потребно је имати пет контролних јединица. За сваких следећих 10 ха потребно је додати по једну надзирану јединицу. Контролне јединице треба да буду равномерно распоређене по целој површини семенског усева.

3. Једногодишње легуминозе (грахорице, сочиво, лупине, сточни грашак, сточни боб и др.)

Код ових усева обавезна су два прегледа.

Први преглед врши се у време цветања биљака када се утврђује локација парцеле, сортна чистоћа, порекло семена, закоровљеност, агротехничке мере које се примењују, уједначеност и опште стање усева, просторна изолација, изглед усева.

Други преглед се обавља пред жетву односно убирање семена. Овим прегледом се оцењује закоровљеност, униформност, проценат примеса других врста или сорти, дају произвођачу препоруке о мерама за обезбеђење приноса, процењује време жетве, очекивани принос природног семена.

Усев се неће признати као семенски ако се утврди да:

- 1) је предусев било крмно биље;
- 2) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;
- 3) је закоровљеност већа од оцене 1;
- 4) је усев оцењен као неуједначен;
- 5) сортна чистоћа не задовољава критеријуме дате у табели бр. 4.

Табела број 4. Дозвољено присуство других сорти по категоријама семена

Категорија семена	Највећи дозвољени број биљака на 100 m ²	
	Присуство других сорти	Присуство других сорти у истом типу
Предосновно семе		
Основно семе	1	2
Сертификовано семе прве и друге генерације	10	10

Сортна чистота се утврђује на контролној јединици чија површина износи 100 м². На површини до 10 ха потребно је имати пет контролних јединица. За сваких следећих 10 ха потребно је додати по једну контролну јединицу. Контролне јединице треба да буду равномерно распоређене по целој површини семенског усева.

4. Траве

Код једногодишњих трава обављају се најмање два прегледа.

Први преглед се врши када су биљке у фази метличења или класања.

Овим прегледом се утврђује локација парцеле, порекло семена, засејана површина, просторна изолација, закоровљеност, здравствено стање.

Други преглед се обавља пред жетву и овим прегледом се дају мере за припрему жетве и обезбеђење приноса, утврђује време жетве, процењује очекивани принос натуралног семена.

Код вишегодишњих трава обављају се најмање три прегледа.

Први преглед врши се у првој години, којим се утврђује локација парцеле, порекло семена, засејана површина, просторна изолација, закоровљеност и здравствено стање усева и сортна чистота.

Други преглед се обавља наредног пролећа за време цветања биљака, када се утврђује оштећење од измрзавања, просторна изолација, сортна чистота, закоровљеност, здравствено стање усева и предлажу се агротехничке мере.

Трећи преглед се врши пред жетву када се процењује степен закоровљености, оцењује уједначеност и опште стање усева, дају се препоруке произвођачу за припрему жетве, процењује се очекивани принос натуралног семена.

Усев се неће бити признат као семенски ако се утврди да:

- 1) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;
- 2) је усев оцењен као неуједначен;
- 3) су у усеву крупносемених трава присутни мишји репак (Алопецурус муосуroidес) и пиревина (Агропурон спп.);
- 4) је у усеву присутна вилина косица (Цусцу-та сп.);
- 5) присуство других сорти није веће од три за категорију основног семена и 10 за категорију сертификованог семена на 100 м²;
- 6) присуство других врста није веће од три за категорију основног семена и 10 за категорију сертификованог семена на 100 м²;
- 7) су предусев биле траве или ако је у последње три године гајена иста врста.

Сортна чистоћа се утврђује на контролној јединици чија површина износи 100 м². На површини до 10 ха потребно је имати 10 контролних јединица. За сваких следећих 10 ха потребно је додати по једну контролну јединицу. Контролне јединице треба да буду равномерно распоређене по целој површини семенског усева.

5. Остало крмно биље

Код једногодишњих усева крмног биља врше се два прегледа.

Први преглед се врши у време цветања. Овим прегледом утврђује се локација парцеле, порекло семена, засејана површина, просторна изолација, сортна чистоћа, закоровљеност, здравствено стање, униформност усева, проценат других врста и сорти и агротехничке мере.

Други преглед се врши пред жетву. Овим прегледом се утврђује сортна чистоћа, закоровљеност, дају се препоруке за припрему жетве и процењује очекивани принос натуралног семена.

Код вишегодишњих крмних биљака врше се три прегледа.

Први преглед врши се у првој години, којим се утврђује локација парцеле, порекло семена, засејана површина, просторна изолација, закоровљеност, здравствено стање усева и сортна чистоћа.

Други преглед се обавља наредне године у време цветања биљака. Овим прегледом се утврђује чистоћа врсте и сорте, проценат других врста и сорти, закоровљеност и здравствено стање усева, општи изглед и униформност усева, поново се утврђује просторна изолација и предлажу агротехничке мере.

Трећи преглед се врши пред жетву којим се утврђује степен закоровљености, здравствено стање, униформност проценат примеса других врста и сорти, предлажу мере за припрему жетве и врши се проценат очекиваног приноса натуралног семена.

Усев крмног биља неће се признати као семенски ако се утврди да:

- 1) утврђени проценат примеса других врста – сорти прелази проценат или број који је дозвољен за категорију производног семена (табела бр. 5);
- 2) у усеву крмног биља има других врста које истовремено сазревају са усевом, а које се не могу издвојити при доради семена;
- 3) се у усеву крмних окопавина налазе корови са којима се гајене биљке могу укрштати и који истовремено цветају кад и усев крмних биљака;
- 4) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;
- 5) је закоровљеност већа од оцене 1.

Табела број 5. Норме сортне чистоће за признавање осталог крмног биља

Категорија семена	Предосновно и основно семе	Сертификовано семе	
		Прве генерације	Друге генерације
Минимум сортне чистоће за хибриде	99,9 %	99,7 %	–

Категорија семена	Предосновно и основно семе	Сертификовано семе	
		Прве генерације	Друге генерације
Минимум сортне чистоће за сорте	99,7%	99,0%	98,0%

Сортна чистоћа, односно чистоћа врсте семенског усева крмног биља утврђује се детаљним прегледом узорака на контролној јединици. Код крмног биља за основну контролну јединицу узима се површина од 100 м². Код крмних окопавина за контролну јединицу узима се површина од 1 ха, на којој се прегледа 100 до 200 биљака, на равномерним размацима без бирања, на правцу двеју дијагоналних линија семенске парцеле.

На већим површинама број биљака за узорак узима се:

Број биљака у узорку

преко 1 до 2 ха 200-300

преко 2 до 5 ха 300-500

преко 5 до 10 ха 500-600

На сваки даљи хектар узима се по 50 биљака више, односно број контролних јединица се сразмерно повећава.

IV. СЕМЕНСКИ УСЕВИ ПОВРЋА

1. Кромпир

Код кромпира обавезна су три прегледа.

Први преглед обавља се када је биљка висока 10 до 20 цм, други у фази интензивног пораста, трећи одмах после прекида вегетације (уништења циме) приликом којег се уједно ваде репрезентативни узорци за лабораторијску анализу здравственог стања.

Првим прегледом утврђује се порекло семена кромпира, локација парцеле, категорија семена, засејана површина, закоровљеност, сортна чистоћа, опште стање и униформност, предусев, просторна изолација, присуство самониклих биљака и агротехничке мере које се примењују, као и проценат празних места насталих због болести које се преносе семеном (трулежи, гљивичног и бактеријског узрока).

Другим прегледом утврђује се стање сортне чистоће, закоровљеност, опште стање усева и униформност. Одстрањивање болесних биљака контролише се при другом прегледу.

Трећим прегледом утврђује се очекивани принос кртола и уједно се ваде репрезентативни узорци за лабораторијску анализу здравственог стања.

Узимање репрезентативних узорака са парцеле семенског усева кромпира:

- на површини до 1 ха узима се један узорак,
- на површини од 1 до 5 ха узимају се два узорка,
- на површини већој од 5 ха узима се шест узорака.

Као један репрезентативни узорак сматра се најмање 110 кртола узетих по једна кртола од једне биљке, са различитих места парцеле.

Сортна чистоћа и проценат празних места утврђују се на контролној јединици, а све друго на целој парцели.

Сортна чистоћа семенског усева кромпира утврђује се детаљним прегледом узорака на контролној јединици. За контролну јединицу узима се 400 биљака по хектару, с тим да се гледано дијагонално на парцелу по случајном избору прегледа 20 до 40 биљака на појединим местима. На сваком хектару прегледа се најмање једна контролна јединица. Ако је усев на већој површини од 5 ха, довољно је да се узме шест контролних јединица.

Усев кромпира неће се признати као семенски ако се утврди да:

1) није произведен у висинском рејону или у другим подручјима, у којима се употребљава одговарајући технолошки поступак;

2) у семенском усеву има примеса других сорти кромпира, и то: категорију основно семе више од 0,1%, у сертификованом семену прве генерације више од 0,25% и у сертификованом семену друге генерације више од 0,5%;

3) је просторна изолација семенског усева у односу на меркантилни усев кромпира мања од дате у табели 8, а удаљеност од другог семенског усева кромпира мора бити најмање 1 м;

4) је закоровљеност већа од оцене 1;

5) је усев оцењен као неуједначен;

6) је предусев био кромпир.

2. Остале повртарске културе

Код једногодишњих повртарских култура обавезна су два прегледа.

Први преглед се врши у време цветања и формирања плодова, а други у време када најмање 80% биљака достигне технолошку зрелост.

Првим прегледом утврђује се порекло семена, засејана површина, сортна чистоћа, закоровљеност, агротехничке мере, уједначеност усева и просторна изолација.

Другим прегледом проверавају се подаци из првог прегледа, поново утврђује сортна чистоћа, закоровљеност, агротехничке мере, дају се препоруке за жетву и процењује се принос семена.

Код двогодишњих и вишегодишњих повртарских култура врше се три прегледа.

Први преглед врши се у првој години којим се утврђује порекло семена и начин примене садница.

Други преглед обавља се у пролеће након садње или презимљавања садница када се утврђује површина, закоровљеност и просторна изолација.

Трећи преглед врши се у време пуног цветања па до технолошке зрелости плода када се оцењује очекивани принос семена.

Усев поврћа неће се признати као семенски ако се утврди да:

1) проценат примеса других сорти и врста прелази проценат који је дозвољен за одређене категорије повртарских семена у табелама бр. 6. и 7;

2) је просторна изолација мања од прописане у табели бр. 8;

3) је предусев из исте фамилије као усев поврћа, или је иста врста била предусев у последње четири године;

4) је усев оцењен као неуједначен;

5) је закоровљеност већа од оцене 1.

Табела број 6. Максимално дозвољено присуство других сорти за повртарске културе (%)

Биљна врста	Категорија семена			
	Предосновно семе	Основно семе	Сертификовано семе прве генерације	Сертификовано семе друге генерације
Све врсте поврћа	0	0,1	0,25	0,5

Табела број 7. Максимално дозвољено присуство других сорти у истом типу у семенским усевима поврћа (%)

Биљна врста	Категорија семена			
	Предосновно семе	Основно семе	Сертификовано семе прве генерације	Сертификовано семе друге генерације
Бабија Боб Боранија Грашак Пасуљ	0	0,5	1	2
Плави патлиџан Парадајз	0	0,5	1	2
Единија Радич Салата Мотовилац	0	0,5	2	5
Кукуруз шећерац Шпагела	0	1	2	3
Диња Лубеница Кроставац Тиква Тиквица Паприка	0	1	3	5
Црни лук Бели лук Празилук Ротква Ротквица Цвекла Белтва Спанаћ	0	1	3	5
Купус Кел Кел гупчар Карфиол Келераба Арпачока	0	1	3	5
Мрква Першун Паштрнак Целер	0	1	3	5

Аутентичност и сортна чистоћа семенског усева поврћа (изузев кромпира) утврђује се детаљним прегледом узорака на контролној јединици. За контролну јединицу узима се површина до једног хектара на којој се прегледа 100 до 200 биљака на равномерним размацима без бирања, на правцу двеју дијагоналних линија семенске парцеле.

На већим површинама број биљака за узорак узима се:

Број биљака у узорку

преко 1 до 2 ха 200-300

преко 2 до 5 ха 300-500

преко 5 до 10 ха 500-600

На сваки даљи хектар узима се по 50 биљака више, односно број контролних јединица се сразмерно повећава.

V. ЛЕКОВИТО АРОМАТИЧНО БИЉЕ, ЦВЕЋЕ, РАСАД, МИЦЕЛИЈА ЈЕСТИВИХ И ЛЕКОВИТИХ ГЉИВА И СЛ.

У производњи семена осталог (једногодишњег и вишегодишњег) пољопривредног биља обавезан је онолики број прегледа којима се могу утврдити услови из члана 8. овог правилника о начину вршења контроле процеса производње семена.

Усев не може да се призна као семенски ако је закоровљеност већа од оцене 1.

VI. ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ

Интензитет закоровљености семенског усева који није утврђен овим правилником, утврђује се на следећи начин:

- оценом 0 – кад нема корова,
- оценом 1 – кад је слаба закоровљеност,
- оценом 2 – кад је средња закоровљеност,
- оценом 3 – кад је јака закоровљеност.

Ако се у току контроле процеса производње семена пољопривредног биља утврди присуство корова који нису назначени овим правилником, тада се обавезно утврђује степен угрожености семенског усева коровом, и то се узима у обзир приликом одлучивања о признавању семенског усева.

У склопу стручне контроле производње семена уједначеност усева се оцењује оценом уједначен или оценом неуједначен.

У случају да се производе хибриди који имају исту компоненту оца просторна изолација се може смањити на тај начин да се остави довољно простора да не дође до мешања семена приликом жетве.

VII. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ СОРТНЕ ЧИСТОЋЕ И АУТЕНТИЧНОСТИ СОРТЕ СТРНА ЖИТА ПШЕНИЦА

(Тритицум aestivum L. еменд Фиори ет Паол)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
У класању	3	лист заставичар: положај време појаве класа (први видљиви класић на 50% класова)
	5	
	6	лист заставичар: воштаност лисног рукавца
	7	лист заставичар: воштаност лиске (доња страна)
	8	клас: воштаност
	9	стабљика: воштаност врата
	12	биљка: висина (стабљика и клас)
	15	клас: облик
	16	клас: збијеност
	17	осје: присутно или одсутно
	19	осје на врху класа: дужина
	14	клас: боја
	У зрелости СЕКУНДАРНО Пре бокорења	1

За време бокорења У класању	2	антоцијаном биљка: хабитус
	4	лист заставичар: обојеност
У зрелости	11	аурикула антоцијаном
	13	стабљика: длакавост највишег нодуса
	10	слама: пресек (на половини пута између основе класа и нодуса стабљике испод)
	18	прашник: обојеност антоцијаном
	20	осје: опис
	21	осје на врху класа: дужина вршни сегмент вретена класа:
	22	длакавост избочене површине доња плева: ширина рамена (класић у средњој трећини класа)
	23	доња плева: облик рамена (као за 22)
	24	доња плева: дужина кљуна (као за 22)
	25	доња плева: облик кљуна (као за 22)
	26	доња плева: продужци унутрашњих длака (као за 22)
	27	доња плевица: унутрашњи отисак
	28	најнижа плевица: облик кљуна (као за 22)
	33	сезонски тип
	29	зрно: облик
	30	зрно: боја
	31	зрно: дужина длачица гледано с леђне стране
	32	зрно: бојење фенолом

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Дос No. TG/3/8 (26. 10. 1981.)

ТВРДА ПШЕНИЦА (*Triticum durum* Desf.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

У класању	5	време појаве класа (први класић видљив на класићима 50% биљка)
-----------	---	--

		класовима 50/60 биљака)
	12	биљка: дужина (стабљика, клас и осје)
	14	осје на врху класа: дужина у односу на клас
	8	осје: обојеност антоцијаном
	4	биљке: учесталост биљака са савијеним листом заставичарем
	6	лист заставичар: воштаност лисног рукавца
	7	лист заставичар: воштаност руба
	23	клас: дужина без осја
	11	клас: воштаност
	26	клас: облик из профила
	27	клас: збијеност
СЕКUNДАРНО		
У класању	16	доња плева: облик код рамена
	17	доња плева: ширина рамена
	18	доња плева: дужина кљуна
	19	доња плева: облик кљуна
	24	клас: длакавост руба првог сегмента вретена класа
	9	стабљика: длакавост вршног нодуса

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/1

ТРИТИКАЛЕ (*x Triticosecale Wittm.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
У класању	14	биљка: дужина (стабљика, клас и осје)
	6	време појаве класа (први класић видљив на 50% биљака)
	12	клас: воштаност
	22	клас: збијеност
	23	клас: дужина без осја
	24	клас: ширина из профила

	16	осје изнад врха класа: дужина
	8	осје: обојеност антоцијаном
	7	лист заставичар: воштаност лисног рукавца
	10	лист заставичар: дужина лиске
	11	лист заставичар: ширина лиске
	4	биљка: учесталост биљака са савијеним листом заставичарем
	9	прашници: обојеност антоцијаном
СЕКУНДАРНО		
У класању	13	стабљика: густина длачица врата
	5	лист заставичар: обојеност аурикула антоцијаном
	17	доња плевица: дужина првог кљуна
	19	доња плева: длакавост спољне површине

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/121/3 (6. 10. 1989.)

РАЖ (*Secale cereale* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	4	биљка: хабитус
	5	лист заставичар: воштаност лисног рукавца
Појава класа	6	време појаве класа
Након појаве класа	8	клас: воштаност
	10	клас: положај
	12	клас: дужина
	13	клас: збијеност
	11	биљка: висина (стабљика и клас)
СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	3	колеоптил: обојеност антоцијаном
	15	сезонски тип
Појава класа	7	лист до листа заставичара:

Након појаве класа	9	дужина стабљика: длакавост испод класа
У зрелости	2	зрно: боја аулеронског слоја
	14	зрно: тежина 1000 семена
Клијанац	1	плодност: број

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/58/3 (15. 11. 1978.)

ЈЕЧАМ

(Hordeum vulgare L. sensu lato)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика	
ПРИМАРНО			
У класању	3	лист заставичар: положај	
	4	лист заставичар: обојеност аурикула антоцијаном	
	5	лист заставичар: интензитет пигмента аурикула	
	6	лист заставичар: воштаност лисног рукавца	
	7	лист заставичар: време појаве класа (први класић видљив на 50% класова)	
	8	осје: обојеност врхова антоцијаном	
	9	осје: интензитет обојености врхова антоцијаном	
	10	клас: воштаност	
	11	клас: положај	
	12	биљка: висина (стабљика и клас)	
	13	клас: број редова	
	15	клас: збијеност	
	16	осје: дужина у поређењу с класом	
	СЕКУНДАРНО		
	У бокорењу	1	биљка: хабитус
		2	доњи листови: длакавост лисних рукаваца
У класању	14	клас: облик	
	17	осје: бодљикавост рубова	
	18	вретено класа: дужина првог сегмента	

	19	вретено класа: закривљеност првог сегмента
#	20	вретено класа: закривљеност сегмената (на средњој трећини класа)
# #	21	вретено класа: поравнавање сегмената (као за 20)
	22	стерилан класић: положај (као за 20)
	23	стерилан класић: дужина плевике (као за 20)
	24	стерилан класић: облик врха (као за 20)
	25	средишњи класић: дужина пleve и осја у односу на зрно
	26	зрно: тип длачица
	27	зрно: омотач
	28	зрно: обојеност жила плевика антоцијаном
	29	зрно: бодљикавост унутрашњих попречних жила плевика
	30	зрно: длакавост трбушне бразде
	31	зрно: распоред лодидула
	32	семенка: боја алеуронског слоја
	33	сезонски тип

Само дворедни јечам.

Јечам с више од два реда.

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/19/7 (26. 11. 1981.)

ОВАС И ГОЛИ ОВАС (*Avena sativa L. i Avena nuda L.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

У класању	4	време појаве класића (први класић видљив на 50% метлица)
	5	лист заставичар: положај
	8	метлица: орјентација грана
	9	метлица: положај грана
	10	метлица: положај класића
	11	плевица: дужина
	12	плевица: воштаност
	15	биљка: висина (стабљика и метлица)
СЕКУНДАРНО		
У цветању	1	биљка: хабитус
	2	доњи листови: длакавост лисног рукавца
У класању	3	руб листа испод листа заставичара: длакавост
	6	стабљика: длакавост највишег нођија
	7	стабљика: интензитет длакавости највишег нодуса
	26	сезонски тип
У зрелости	13	примарно зрно: воштаност обувенца
	14	примарно зрно: интензитет воштаности обувенца
	17	примарно зрно: склоност стварању осја
	18	примарно зрно: дужина обувенца
	19	зрно: боја обувенца
	20	примарно зрно: длакавост полеђине обувенца (осим белог и жутог овса)
	21	примарно зрно: длакавост базе
	22	примарно зрно: дужина длака базе
	23	примарно зрно: дужина оси
	24	примарно зрно: ширина оси
	25	примарно зрно: бразда оси
	16	зрно: љуска

* Напомена: UPOV водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Дос No. TG/20/7 (26. 10. 1981.)
Такође обухвата *Avena byzantina*

ПРОСОЛИКА ЖИТА

СИРАК

(Sorghum bicolor (L.) Moench)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика	
ПРИМАРНО			
У цветању	5	биљка: време појаве метлица (50% биљака с метлицама)	
	6	биљка: природна висина лишћа (код појаве метлица)	
	7	лист: зелено обојење лиске	
	11	плева: боја	
	12	плева: обојеност антоцијаном	
У зрелости	21	биљка: укупна висина	
	25	метлица: дужина без врата	
	28	метлица: облик	
СЕКУНДАРНО			
Веgetативна	1	клијанац: обојеност колеоптила антоцијаном	
	2	клијанац: обојеност леђне стране првог листа антоцијаном	
	3	клијанац: обојеност рукавца првог листа антоцијаном	
	4	лист: обојеност лиске антоцијаном	
	9	лист заставичар: интензитет зеленог бојења главне жиле у упоредби с рубом (ако није утврђено код појаве метлица)	
	10	лист заставичар: жуто бојење главне жиле (код појаве метлица)	
	У цветању	11	плева: боја
		14	плевица: формација осја
		15	стигма : обојеност антоцијаном
		16	стигма: жуто обојење
На крају цветања	17	стигма: дужина	
	18	цвет с дршком: дужина	
	19	метлица: густина	
	20	сув прашник: боја	
У зрелости	22	пречник стабљике (једна трећина висине биљке)	
	23	лист: дужина лиска (трећи лист од врха)	
	24	лист: ширина лиске	

26	(трећи лист од врха) метлица: дужина грана (средња трећина метлице)
27	метлица: збијеност
29	врат метлице: видљива дужина изнад лисног рукавца
30	плева: боја
31	плева: дужина
32	зрно: боја након вршидбе
33	зрно: тежина 1000 семена
34	зрно: облик с леђне стране
35	зрно: облик из профила
36	зрно: величина ознаке клице
37	зрно: површина прекривена семенском опном
38	зрно: садржај танина
39	зрно: састав ендосперма
40	зрно: боја стакластог албумина

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/122/3 (6. 10. 1989.)

КУКУРУЗ (*Zea mays L.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Појава метлице и клипа	7	метлица: време појаве на 50% биљака
	8	метлица: време почетка цветања
	9	метлица: обојеност прашника антоцијаном
	10	клас: појављивање свиле на 50% биљака
	11	клас: обојеност свиле антоцијаном
	14	стабљика: обојеност нодуса антоцијаном
	15	стабљика: обојеност интернодија антоцијаном (средина биљке)
	16	лист: обојеност лисног ру- кавца антоцијаном (средина биљке)
~		

	23	биљка: дужина укључујући метлицу
	24	клас: висина клипа у односу на укупну висину биљке
СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	1	први лист: обојеност рукавца антоцијаном
	2	први лист: дужина лиске
	3	први лист: ширина лиске
	4	први лист: однос дужине/ширине лиске
	5	први лист: облик врха
	6	лист: положај у средњој трећини биљке
Метлица и клип	12	метлица: обојеност плева антоцијаном
	13	метлица: затворени антоцијански прстен у основи плеве
	17	лист: длачице на рубу лисног рукавца
	18	метлица: угао између главне и бочних грана (у доњој трећини метлице)
	19	метлица: положај бочних грана (у доњој трећини метлице)
	20	метлица: број примарних бочних грана
	21	метлица: дужина главне гране изнад најниже бочне гране
	22	метлица: дужина главне гране изнад вршне бочне гране
	25	клас: дужина цветне дршке
	26	клас: дужина
	27	клас: пречник (у средини класа)
	28	клас: облик
	29	клас: број редова зрна
	30	клас: тип зрна (у средњој трећини класа)
	31	клас: боја врха зрна
	32	клас: боја леђне стране зрна
	33	клас: обојеност плева окласка антоцијаном
	34	клас: интензитет обојености плева окласка антоцијаном

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/2/2 (12. 11. 1980.)

ПРОСО
(*Panicum miliaceum L.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	-	биљка: хабитус
У цветању	-	стабљика: дужина
	-	стабљика: боја
	-	лист: боја
	-	метлица: густоћа
	-	време цветања (50% биљака с отвореним цветовима)
Семе	-	семе: боја

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.
Извори: HUN, USA, AUT

УЉАНЕ КУЛТУРЕ И КУЛТУРЕ ЗА ВЛАКНО

СУНЦОКРЕТ
(*Helianthus annuus L.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	3	лист: облик
	4	лист: боја
У цветању	17	време цветања
	19	језичасти цвет: облик
	20	језичасти цвет: боја
	21	цеваста цвет: боја
	27	глава: положај
У зрелости	30	биљка: природна висина
СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	1	хипокотил: обојеност антоцијаном (у фази котиледона)
	2	лист: величина
	5	лист: обојеност антоцијаном (на маргини младог лишћа пре цветања)

	6	лист: сјај
	7	лист: набораност
	8	лист: финоћа назубљености
	9	лист: уједначеност назубљености
	10	лист: облик пресека
	11	лист: крила
	12	лист: угао попречних жила
	13	лист: висина врха листа у поређењу са лисном дршком (на висини од две трећине биљке)
	14	лист: угао између доњег дела лисне дршке и стабљике
	15	стабљика: длакавост на врху
	16	стабљика: број листова на главној стабљници
	18	језичасти цвет: број
	22	цеваста цвет: обојеност стигме антоцијаном
	23	глава: број листића испод цвета
	24	листић испод цвета: облик
	25	листић испод цвета: обојеност антоцијаном
На крају цветања	26	биљка: природни положај најближе попречне главе у односу на главну главу
	28	глава: величина
	29	глава: облик семенске стране
	31	биљка: гранање
	32	биљка: тип гранања
	33	семе: величина
	34	семе: облик
	35	семе: дебљина
	36	семе: основна боја
	37	семе: ишараност
	38	семе: пруге
	39	семе: боја пруга
	40	семе: положај пруга

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Дос No. TG/81/3 (4. 10. 1983.)

СОЈА (*Glycine max* (L.) Merrill)

Фаза опажања	Број *	Опис карактеристика
--------------	--------	---------------------

карактеристике
по UPOV-у

ПРИМАРНО

Веgetативна	1	хипокотил: обојеност антоцијаном
У цветању	3	биљка: хабитус
	5	биљка: боја длачица
	6	лист: облик бочног листића
	7	лист: боја
	9	цвет: боја
У зрелости	15	време почетка цветања (један отворени цвет на 10% биљака)
	16	време зрелости
СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	2	биљка: тип раста
У цветању	3	биљка: хабитус
	8	листић: величина
Код развоја махуне	10	махуна: боја
У зрелости	11	семе: величина
	12	семе: облик
	13	семе: боја семенске опне (искључујући хилус)
	14	семе: боја хилуса

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/80/3 (4. 10. 1983.)

УЉАНА РЕПИЦА
(*Brassica napus* L. var. *oleifera delile*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	3	лист: назубљеност маргине
	4	лист: развој ресица (на потпуно развијеном листу розете; ако нема ни једне розете, онда на потпуно развијеном листу)
У цветању	5	листка: боја
	7	време цветања: први цвет отворен на 50% биљака (од јесење сетве)
	8	латица: боја
У зрелости	6	стабљика: дужина главне

СЕКУНДАРНО		стабљике (од јесење сетве)
Вегетативна	2	котиледони: максимална ширина (потпуно развијени)
У цветању	9	прашник: тачкице (код отварања цвета)
У зрелости	10 1	љуска: дужина кљуна семе: ерука киселина

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/36/3 Corr. (1. 9. 1978.)
Пре је био класификован као *Brassica napus* (var. *oleifera* Subvar. *annua* i Subvar. *biennis*) L.

КИКИРИКИ (*Arachis hypogaea* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

У цветању	1	биљка: хабитус
	8	цветање: модел
Код развоја махуне	10	махуна: сужења
	13	махуна: испупченост кљуна
	14	махуна: облик кљуна
	15	семенка: боја зреле тесте
	19	семенка: тежина 1000 семенки при влази од 7%

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/93/3 (13. 11. 1985.)

КОНОПЉА (*Cannabis sativa* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО

У цветању	-	биљка: висина
	-	стабљика: боја
	-	листић: ширина
	-	биљка: израженост пола
	-	биљка: % женских биљака

	-	омиљка: % мушких омиљака
	-	биљка: % биљака с мушким и женским цветовима
	-	време цветања
У зрелости	-	биљка: време сазревања

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извори: HUN, FRA

ПАМУК (*Gossypium spp*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	1	биљка: облик
	3	биљка: висина
	7	лист: облик
	8	лист: величина
У цветању	12	цвет: боја латица (код отварања)
У зрелости	13	семенска чаура: величина
СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	2	биљка: густоћа лишћа
	4	биљка: број нођија до прве плодне гране
	5	биљка: дужина најдуже вегетативне гране
	6	биљка: дужина прве плодне гране
У зрелости	9	лист: обраслост главног листног нерва длачицама (доња страна)
	10	лист: жлезде
	11	лист: нектарије
	14	семенска чаура: облик (у уздужном пресеку)
	15	семенска чаура: вађење коштице из површине
	16	семенска чаура: дужина цветне петелке
	17	семенска чаура: испупченост врха
	18	семе: густоћа маља
	19	семенска чаура: садржај влакана лана
	20	влакно: дужина

20	влакно: дужина
21	влакно: јачина
22	влакно: финоћа
23	семе: величина
24	семенска чаура: отварање

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/88/3 (13. 11. 1985.)

ЛАН (*Linum usitatissimum* L.)

Фаза опажања	Број *	Опис карактеристика
	карактеристике по UPOV-у	
ПРИМАРНО		
У цветању	1	биљка: природна висина укључујући гране
	5	цвет: боја латица
	7	цвет: боја прашничке нити (на врху)
	8	цвет: боја прашника (у отвореном цвету)
	9	цвет: боја стубића тучка (у основи)
	15	време почетка цветања: (први цвет отворен на 10% биљака)
СЕКУНДАРНО		
У време цветања	3	цвет: величина круне (на почетку цветања)
	4	цвет: источканост чашице
	6	цвет: уздужно борање латица
Код зелене зрелости	2	стабљика: дужина
	10	сјемени тоболац: величина
	11	сјемени тоболац: ситне длачице криве септе
У зрелости	12	зрно: тежина 1000 сјеменки
	13	зрно: боја
	14	зрно: интензитет смеђег обојења

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/57/3 (12. 11. 1980.)

МАК (*Papaver somniferum* L.)

Фаза опажања	Број *	Опис карактеристика
--------------	--------	---------------------

карактеристике
по UPOV-у

ПРИМАРНО

У цветању	-	лист: величина
	-	лист: облик
	-	лист: воштаност
	-	време пуног цветању (најмање један отворен цвет на 50% биљака)
У зрелости	-	стабљика: обојеност антоцијаном
	-	цвет: боја латица
	-	цвет: руб латица
	-	цвет: тачкаста обојеност
	-	цвет: величина
	-	биљка: висина
	-	стабљика: дужина
Семе	-	време зрелости
	-	чаура: величина
	-	чаура: облик
	-	чаура: воштаност
	-	семе: величина
СЕКУНДАРНО	-	семе: облик
	-	семе: боја
	-	семе: пригушена плава боја
	-	стабљика: боја антоцијана
Код јасно видљивих цветних пупољака	-	стабљика: обраслост длачи- цама испод лисног рукавца
У зрелости	-	чаура: основа
Семе	-	семе: садржај морфијума*

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извори: POL, NLD, SWE, AUT

* садржај морфијума се може анализирати у младим биљкама

ОБИЧНИ КИМ
(*Carum carvi* L.)

Фаза опажања	Број *	Опис карактеристика
	карактеристике по UPOV-у	

ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО

У цветању	-	биљка: висина
	-	цвет: облик

- цвет: боја латица
- време цветања
- абсцисински слој: присутност или одсутност

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

КРМНО БИЉЕ ТРАВЕ

ПИРЕВИНА (*Agropyron cristatum* (L.) Gaertn.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

У другој години, четири недеље након почетка пролећног пораста	-	биљка: тип раста
Код појаве цвасти	-	лист: боја
Непосредно пре зрелости	-	време појаве цвасти
	-	цветање: дужина класа
	-	биљка: висина
	-	стабљика: обраслост длачицама
	-	лист: положај
	-	лист: дужина
	-	лист: ширина
	-	лист: обраслост длачицама
	-	лист: воштаност
У зрелости	-	семе: обраслост длачицама
	-	семе: величина
	-	семе: облик
	-	семе: осје

СЕКУНДАРНО

У јесен у години сетве	-	биљка: хабитус
	-	биљка: вигор
	-	биљка: лиснатост
	-	биљка: склоност цветању
	-	лист: положај
	-	лист: боја
У цветању	-	цвет: време цветања

у цветању	-	цваст: угао измењу класића и осе класног вретена
	-	цваст: обраслост длачицама
	-	цваст: склоност расипању семена
Клијанац	-	плодност: број

Не постоје UPOV-и Водичи за провођење и испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извор: CAN

РОСУЉЕ

(*Agrostis canina* L., *Agrostis gigantea* Roth, *Agrostis stolonifera* L. i *Agrostis tenuis* Sibth)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

У јесен у години сетве	4	лист: боја
	5	лист: ширина
	8	биљка: време појаве цвасти

СЕКУНДАРНО

У јесен у години сетве	2	биљка: хабитус
	3	биљка: ширина
	6	склоност формирању цветних глава
У другој години	7	вриеме почетка пролећног раста
	9	лист заставичар: дужина
На крају цветања	10	лист заставичар: ширина
	11	стабљика: дужина најдуже стабљике укључујући цваст
	13	цветна глава: дужина
Клијанац	1	плодност: број

* Напомена: UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности.

Doc No. TG/30/6 (12. 10. 1990.)

A. canina L. spp. *canina*

A. capillaris L.

A. gigantea Roth.

A. stolonifera L. (укључујући *A. Palustris*)

ЛИСИЧЈИ РЕПАК (*Alopecurus pratensis* L.)

Фаза опажања	Број *	Опис карактеристика
--------------	--------	---------------------

Фаза опажања	Број карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	-------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО

У години сетве	-	биљка: висина
	-	биљка: тип раста
	-	биљка: склоност цветању
	-	лист: боја
У другој години у почетку појаве цвасти	-	време појаве цвасти
	-	стабљика: дужина најдуже стабљике
Унутар две недеље после појаве цвасти	-	лист заставичар: дужина
	-	лист заставичар: ширина
	-	лист заставичар: положај
На крају цветања	-	цваст: густоћа
	-	цваст: обојеност плева антоцијаном
	-	цваст: дужина
	-	лишће: распоред лишћа
	-	стабљика: дужина

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.
Извори: POL, CHE, DEU

ФРАНЦУСКИ ЛЈУЉ
(*Arrhenatherum elatius* (L.) P.Beauv. ex J.S.
et K.V.Presl)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

Лето у години сетве		биљка: начин раста биљка: природна висина лист: дужина лист: ширина лист: боја
Година сетве		биљка: склоност ка форми- рању цвасти
Друге године пре класања		лист: боја
У време класања		стабљика: дужине најдуже стабљике

када је цветање
време цветања
у пуној експанзији

лист: дужина
лист: ширина
цветање: дужина
биљка: начин раста

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ових врста.

Извор: CZE, DEU

БЕЗОСНИ ВЛАСЕН (*Bromus inermis* Leysser)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
У другој години у цветању	-	биљка: хабитус
	-	биљка: висина (дужина најдуже стабљике укључујући потпуно развијену цваст)
	-	биљка: основни антоцијан
	-	биљка: пречник изданака из корена (измерен код првог нодуса)
	-	биљка: густоћа изданака из корена
	-	биљка: мехуричавост
	-	биљка: дужина горњег интернодија
	-	лист: дужина најдужег листа
	-	лист: ширина најдужег листа
	-	лист: боја
	-	лист заставичар: дужина
	-	лист заставичар: ширина
	-	лист заставичар: положај
	-	лист заставичар: обраслост длачицама
	-	цвет: склоност цветању
СЕКУНДАРНО		
У другој години у цветању	-	време појаве цвасте
	-	метлица: дужина
	-	метлица: положај
	-	метлица: број по биљци
	-	метлица: облик
	-	метлица: густоћа
-	метлица: обојеност шлева антоцијаном	
-	класић: број по метлици	

	-	класиф: дужина
	-	класиф: број цветова
	-	класиф: дужина осја
	-	класиф: облик
	-	класиф: боја прашника
	-	лист: распоред главног лишћа у односу на висину биљке
Семе	-	семе: маса 1000 семена
	-	семе: обраслост доње плевице длачицама
	-	семе: назубљеност горње плевице
Клијанац	-	колеоптил: антоцијан
	-	плодност: број

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.
Извори: HUN, NZL, CAN, SWE i USA

ОВСЕНИ ВЛАСЕН (*Bromus sitchensis* Trin.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
У другој години у цветању	-	биљка: хабитус
	-	биљка: висина (дужина најдуже стабљике укључујући у потпуности развијену цваст)
	-	биљка: основни антоцијан
	-	биљка: пречник изданака из корена (измерен код првог нодуса)
	-	биљка: густоћа изданака из корена
	-	биљка: мехуричавост
	-	биљка: дужина вршног интернодија
	-	лист: дужина најдужег листа
	-	лист: ширина најдужег листа
	-	лист: боја
	-	лист заставичар: дужина
	-	лист заставичар: ширина
	-	лист заставичар: положај
	-	лист заставичар: прекривеност длачицама

СЕКУНДАРНО	-	цвет: склоност цветању
У другој години	-	време појаве цвасти
у цветању	-	метлица: дужина
	-	метлица: положај
	-	метлица: број по биљци
	-	метлица: облик
	-	метлица: густоћа
	-	метлица: обојеност плева антоцијаном
	-	класић: број по метлици
	-	класић: дужина
	-	класић: број цветића
	-	класић: дужина осја
	-	класић: облик
	-	класић: боја прашника
	-	лист: распоред главног лишћа у односу на висину биљке
Семе	-	семе: маса 1000 семена
	-	семе: обраслост
	-	доње плевике длачицама
	-	семе: наzubљеност горње плевике
Клијанац	-	колеоптил: антоцијан
	-	плодност: број

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.
Извор: NZL

ПЕТЛОВА КРЕСТИЦА (*Cynosurus cristatus* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО

Веgetативна	-	биљка: тип раста
	-	биљка: густоћа изданака из корена
	-	биљка: природна висина
	-	лист: боја
	-	лист: ширина
	-	лист: дужина

У пуној вегетацији	-	биљка: тип раста
	-	биљка: висина стабљике
	-	биљка: обојеност нодуса стабљике
	-	антоцијаном
	-	лист заставичар: дужина
	-	лист заставичар: ширина
	-	време појаве цвасти
	-	цваст: дужина

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извори: CZE, NZL

ЈЕЖЕВИЦА (*Dactylis glomerata* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
У цветању у другој години	6	биљка: време појаве цвасти
	7	биљка: тип раста
	8	лист заставичар: дужина (лист заставичар на репрезентатив- ној стабљивици унутар 2 недеље од појаве цвасти)
	9	лист заставичар: ширина (исти лист заставичар који је кориштен за 8)
	12	цваст: дужина (када је у потпуности развијена)
СЕКУНДАРНО		
У јесен у години сетве	2	лист: боја
	3	лист: ширина (одређује се визуелно)
	4	биљка: тип раста
	5	биљка: склоност цветању
	10	стабљика: дужина најдуже стабљике
	11	стабљика: дужина вршног интернодија
	13	лист: силикатни зуби
	1	плодност: број

* Напомена: UPOV-и Водичи за испитивања различитости, униформности и стабилности.

Doc No. TG/31/6 (7. 11. 1984.)

ПИРЕВИНА ДЕБЕЛОКЛАСА
(*Elymus lanceolatus* (Schribner & J.G.Sm. Gould))

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
У другој години, четири недеље након почетка пролећног пораста	-	биљка: тип раста
Код појаве цвасти	-	лист: боја
	-	време појаве цвасти
	-	цваст: дужина класа
Непосредно пре зрелости	-	биљка: висина
	-	стабљика: обраслост длачицама
	-	лист: положај
	-	лист: дужина
	-	лист: ширина
	-	лист: обраслост длачицама
	-	лист: воштаност
У зрелости	-	семе: обраслост длачицама
	-	семе: величина
	-	семе: облик
	-	семе: осје
СЕКУНДАРНО		
У јесен у години сетве	-	биљка: тип раста
	-	биљка: вигор
	-	биљка: лиснатост
	-	биљка: склоност цветању
	-	лист: положај
	-	лист: боја
У цветању	-	цваст: угао између класића и осе класног вретена
	-	цваст: обраслост длачицама
	-	цваст: склоност просипању семена
Клијанац	-	плодност: број

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извор: CAN

Пре је био класификован као – *Agropyron dasystachyum* – и-
Agropyron riparium

ВИСОКА ПИРЕВИНА
(*Elytrigia elongata* (Host) Nevski)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
У другој години, четири недеље након почетка пролећног пораста	-	биљка: тип раста
Код појаве цвасти	-	лист: боја
	-	време појаве цвасти
	-	цваст: дужина класа
Непосредно пре зрелости	-	биљка: висина
	-	стабљика: обраслост длачицама
	-	лист: положај
	-	лист: дужина
	-	лист: ширина
	-	лист: обраслост длачицама
	-	лист: воштаност
У зрелости	-	семе: обраслост длачицама
	-	семе: величина
	-	семе: облик
	-	семе: осје
СЕКУНДАРНО		
У јесен у години сетве	-	биљка: тип раста
	-	биљка: вигор
	-	биљка: лиснатост
	-	биљка: склоност цветању
	-	лист: положај
	-	лист: боја
У цветању	-	цваст: угао између класића и класног вретена
	-	цваст: обраслост длачицама
	-	цваст: склоност просипању семена
Клијанац	-	плодност: број

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извор: CAN

Такође је класификован као Агропцион елонгатум

ЛИВАДСКИ И ВИСОКИ ВИЈУК
(*Festuca pratensis* Hudson i *Festuca arundinacea*
Schreber)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

У другој години у цветању	6	биљка: време појаве цвасти
	7	биљка: тип раста
	8	биљка: природна висина
Унутар две недеље након цветања	9	лист заставичар: дужина (на репрезентативној стабљици)
	10	лист заставичар: ширина (истог листа заставичара употребљеног за 9)

СЕКУНДАРНО

У јесен у години сетве	2	лист: боја
	3	лист: ширина
	4	биљка: тип раста
	11	стабљика: дужина најдуже стабљике (укључујући потпуно развијену цваст)
У години сетве	12	стабљика: дужина вршног интернодија
	13	цваст: дужина (када је потпуно развијена)
	1	плодност: број

* Напомена: UPOV-и Водичи за испитивање различитости,
униформности и стабилности.
Doc No. TG/39/6 (7. 11. 1984.)

ОВЧЈИ ВИЈУК (*Festuca ovina L. sensu lato*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

У другој години у време кошења	4	биљка: ризоми
	9	биљка: време кошења
	10	лист заставичар: дужина
На крају цветања	12	стабљика: дужина најдуже стабљике укључујући цветну главу
	13	цветна глава: дужина цветне главе на најдужој стабљици

СЕКУНДАРНО

У лето у години сетве	2	лисни рукавац: обојеност антоцијаном
	3	лиска: набораност
	5	биљка: тип раста
У јесен у години сетве	6	лист: ширина
	7	лист: боја
	8	лист: воштаност

Клијанац	1	плодност: број
----------	---	----------------

* Напомена: UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/67/4 (12. 11. 1980.)
Festuca ovina укључује и следеће врсте: *Festuca tenuifolia*, *Festuca duruiscula*

ЦРВЕНИ ВИЈУК (*Festuca rubra* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
У другој години у пуној вегетацији	4	биљка: ризоми
	9	биљка: време појаве цвасти
У другој години на крају цветања	10	лист заставичар: дужина
	11	лист заставичар: ширина
	14	осје: са или без осја
	12	стабљика: дужина најдуже стабљике укључујући цветну главу
У зрелости	13	цветна глава: дужина на најдужој стабљници
	15	доња плевица: длакавост
СЕКУНДАРНО		
У лето у години сетве	2	лисни рукавац: обојеност антоцијаном
	3	лиска: набораност
У јесен у години сетве	5	биљка: хабитус
	6	лист: ширина
	7	лист: боја
	8	лист: воштаност
Клијанац	1	плодност: број

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc.No. TG/67/4 (12. 11. 1980.)
Festuca rubra L.

ЕНГЛЕСКИ ЉУЉ, ИТАЛИЈАНСКИ ЉУЉ,
ОЛДЕНБУРШКИ ЉУЉ
(*Lolium perenne* L., *Lolium multiflorum* Lam. i *Lolium x boucheanum* Kunth)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
У почетку цветања	5	лист: боја
	6	биљка: тип раста у пролеће
	9	биљка: природна висина
	10	лист заставичар: дужина
	11	лист заставичар: ширина
	12	стабљика: дужина најдуже стабљике укључујући цваст
СЕКУНДАРНО		
У време појаве цвасти	4	биљка: време појаве цвасти
у години сетве	13	цваст: дужина
Клијанац	1	плодност: број

* Напомена: UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/4/7 (12. 10. 1990.)
Lolium x boucheanum Kunth је класификован и као *Lolium x hybridum Hausskn.*

МАЧЈИ РЕПАК (*Phleum pratense L. i Phleum bertolonii DC*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
У другој години пре издужења.	5	биљка: хабитус
У другој години код појаве цвасти	6	биљка: време појаве цвасти
	7	лист заставичар: дужина (лист заставичар на репрезентативној стабљници, унутар две недеље након појаве цвасти)
	8	лист заставичар: ширина (исти лист заставичар као онај кориштен за 7)
	9	стабљика: дужина најдуже

		стабљика: дужина најдуже стабљике (укључујући потпуно развијену цваст)
	11	цваст: дужина (када је потпуно развијена)
СЕКУНДАРНО		
У години сетве	2	биљка: брзина појаве цваст
У другој години пре издужења	3	лист: боја
	4	лист: ширина
	5	биљка: хабитус
У другој години код појаве цваст	10	стабљика: дужина вршног интернодија
Клијанац	1	плодност: број

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/34/6 (7. 11. 1984.)

ПРАВА ЛИВАДАРКА (*Poa pratensis* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	1	лисни рукавац: обојеност антоцијаном
	3	лисни рукавац: густоћа длака на обе стране одмах испод лиске
	4	лисни рукавац: дужина длака лигула
	5	лиска: густоћа реса длака на ивици основе
	6	лиска: густоћа длака на горњој страни
	У јесен у години сетве	7
У почетку цветања у другој години	11	време појаве цваст
	14	стабљика: дужина најдуже стабљике укључујући потпуно развијену цваст
У цветању	17	цваст: облик вретена који је супротан гранама испод

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/33/6 (12. 10. 1990.)

ИТАЛИЈАНСКИ ПРОСО (*Setaria italica* (L.) Beauv)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО

Веgetативна	-	биљка: тип раста
	-	биљка: висина
	-	стабљика: дебљина
	-	стабљика: лиснатост
	-	лист: дужина
У цветању	-	цваст: обојаност антоцијаном
	-	цваст: дужина цвасти
У зрелости	-	цваст: облик цвасти
	-	датум појаве цвасти
	-	стабљика: дебљина
	-	цваст: положај главе у односу на стабљику
Семе	-	семе: величина
	-	семе: облик базе
	-	семе: пурпурна обојеност
	-	семе: маса 1000 семена

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извор: USA

ЛЕГУМИНОЗЕ

НАУТ (*Cicer arietinum* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

Веgetативна	-	биљка: хабитус
	-	биљка: длакавост
	-	лист: боја
	-	листић: величина
	-	листић: број
	-	стабљика: пигментација основе
У почетку цветања	-	време цветања

	-	листил: број по листу
	-	листић: сјај горње стране
	-	листић: обраслост доње стране длачицама
У цветању	-	лисна дршка: дужина
	-	стабљика: дужина
	-	цвет: положај
	-	цвет: боја
	-	цвет: величина листића испод цвета
	-	цвет: број по цветној дршци
У зрелости	-	време зрелости
	-	махуна: број семенки по махуни
	-	махуна: сужења
	-	махуна: структура површинског ткива
	-	махуна: облик врха
	-	махуна: дужина
	-	махуна: величина
	-	махуна: облик попречног пресека
	-	махуна: присуство влакна
	-	махуна: пуцање
Семе	-	семе: боја семенске опне
	-	семе: величина
	-	семе: обојеност котиледона
	-	семе: облик
	-	семе: површина
СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	-	биљка: висина лисног покривача
	-	биљка: ширина
У цветању	-	биљка: дужина првог процветалог нодуса
	-	биљка: примарне гране
	-	биљка: секундарне гране
	-	листић: величина
	-	листић: облик врха
Семе	-	семе: дужина кљуна
	-	семе: облик кљуна
	-	семе: боја кљуна

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ових врста.
Извори: CAN, GRC, AUS, MAR

ШАРЕНИ ГРАШАК (АЈЧИЦА) (*Coronilla varia L.*)

Фаза опажања	Број *	Опис карактеристика
--------------	--------	---------------------

карактеристике
по UPOV-у

ПРИМАРНО

Вегетативна,	-	биљка: тип раста
12 недеља након	-	биљка: висина клијанца
појаве клијанца	-	биљка: величина лисног покривача
	-	лист: величина секундарног листа
	-	лист: боја
	-	лист: тип длачица
У цветању	-	биљка: висина
	-	биљка: тип раста
	-	време цветања
	-	цвет: боја
СЕКУНДАРНО		
Семе	-	семе: садржај танина

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извори: CZE, USA

СОЧИВО
(*Lens culinaris Medikus*)

Фаза опажања	Број *	Опис карактеристика
	карактеристике по UPOV-у	

ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО

Вегетативна	-	биљка: хабитус
	-	стабљика: дебљина
	-	стабљика: пигментација антоцијана на основи
	-	стабљика: пигментација антоцијана на врху
	-	стабљика: степен гранања
У почетку	-	листић: величина
цветања	-	листић: облик
	-	листић: број по листу
	-	листић: облик врха
	-	листић: боја
	-	листић: назубљеност руба
	-	листић: сјај горње стране
	-	листић: обраслост горње стране длачицама
У цветању	-	време цветања
	-	биљка: хабитус
	-	цвет: висина првог процветалог нодуса

У зрелости

- цвет: величина
- цвет: боја
- цвет: боја жила латица
- цвет: положај
- цвет: број по цвасти
- цвет: боја
- цвет: величина листића
- испод цвета
- цветна петелка: антоцијан
- чашица: дужина
- чашица: ширина
- чашица: облик врха
- витице: присутност
- биљка: висина
- време зрелости
- махуна: број семена по махуни
- махуна: број махуна по цвасти
- махуна: површина
- махуна: сужења
- махуна: врх

Семе

- махуна: дужина
- махуна: обим
- махуна: облик попречног пресека
- махуна: савијеност
- махуна: смер савијености
- махуна: присуство влакна
- махуна: боја
- махуна: обраслост длачицама
- семе: облик
- семе: величина
- семе: боја семенске опне
- семе: боја хилуса
- семе: боја котиледона
- семе: површинска структура ткива
- семе: број по махуни
- семе: маса 1000 семена
- семе: обојеност антоцијаном
- семе: облик антоцијанских ознака
- семе: боја антоцијанских ознака
- тип: у потпуности жуто или делимично црвено

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.
Извори: CAN, NZL

Укључује и *Lens Esculenta Moench*

ЖУТИ ЗВЕЗДАН (*Lotus corniculatus L.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО		
На почетку цветања у другој години	-	почетак цветања (3 главе с најмање једним отвореним цветом)
У цветању	-	биљка: хабитус
	-	биљка: висина
	-	биљка: хоризонтално ширење
	-	стабљика: боја
	-	стабљика: длакавост
	-	стабљика: чврстоћа
	-	листић: дужина врха
	-	листић: ширина врха
	-	листић: удаљеност најширег дела испод врха
	-	листић: облик врха
	-	листић: боја
	-	листић: обраслост длачицама
	-	листић: нерви на доњој повр- шини
	-	цвет: број по глави
	-	цвет: дужина од основе чашице до врха тучка
	-	цвет: боја основе
	-	цвет: нијанса
	-	цвет: интензитет цветања
	-	чашица: дужина зубаца
	-	чашица: положај зубаца
	-	чашица: обраслост длачицама
	-	чашица: облик горње избо- чине
У зрелости	-	махуна: број по глави
	-	махуна: дужина
	-	махуна: облик
Семе	-	семе: маса 1000 семена
	-	семе: облик
	-	семе: боја
Клијанац	-	плодност: број

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извори: CZE, ITA, FRA, USA, NZL

Извори: HUN, NZL

БЕЛА ЛУПИНА, ПЛАВА ЛУПИНА,
ЖУТА ЛУПИНА
(*Lupinus albus L.*, *Lupinus angustifolius L.*,
Lupinus luteus L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
У цветању	8	вршни листић: дужина листа испод вршне
	10	гране која носи цветове
	16	цвет: боја цвет: време почетка цветања
СЕКУНДАРНО		
Три недеље након појаве клијанца	2	биљка: висина
У фази цветног пупољка	3	биљка: хабитус
	4	лист: боја
	5	стабљика: обојеност антоци- јаном
У почетку цветања	6	биљка: висина
	9	вршни листић: ширина ли- ста испод врше гране која носи цветове
	11	цвет: боја врха чунића
У зеленој зрелости	7	биљка: висина
	12	махуна: дужина (усред главног цветања)
У пуној зрелости	13	зрно: основна боја
	14	зрно: орнаментација
	15	зрно: маса 1000 семена
	18	време сазревања

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, уни-
формности и стабилности.
Doc No. TG/66/3 (14. 11. 1979.)

ДУЊИЦА
(*Medicago lupulina L.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
У пуном цветању	-	биљка: хабитус
	-	биљка: висина гране која носи цветове

	-	биљка: висина главне листне масе
	-	лист: боја
	-	лист: облик средњег листића
	-	цвет: боја
	-	цвет: величина
СЕКУНДАРНО		
Вегетативна	-	биљка: хабитус
у години сетве	-	биљка: склоност цветању
	-	лист: боја

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.
Извор: POL

ЛУЦЕРКА (*Medicago sativa L.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика	
У фази раног цветног пупољка	6	лист: ширина средњег листића	
У цветању	7	цвет: време почетка цветања	
	8	цвет: учесталост биљака с изразито тамним плаво-љубичастим цветовима	
		9	цвет: учесталост биљака са шареним цветовима
		12	биљка: природна висина
СЕКУНДАРНО			
У фази раног цветног пупољка	5	лист: дужина средњег листића	
У пуном цветању	4	стабљика: дужина најдуже стабљике (укључујући главу)	

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/6/4 (21. 10. 1988.)
Укључује и *Medicago x varia T. Martyn*

БЕЛИ КОКОТАЦ (*Melilotus alba Medikus*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

У другој години	-	биљка: хабитус
почетком цветања	-	биљка: пролећни вигор
	-	лист: величина
	-	лист: боја
У цветању	-	биљка: висина
	-	стабљика: дебљина
	-	време цветања
	-	цвет: боја
	-	цвет: величина
СЕКUNДАРНО		
У првој години	-	биљка: хабитус
раста	-	лист: боја

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извор: CAN

Такође је класификован као *Melilotus alba* Deer

ЕСПАРЗЕТА (*Onobrychis viciifolia* Scop.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

Веgetативна		биљка: начин раста биљка: висина изданка са 12 недеља биљка: висина склопа лист: величина секундарног листа лист: боја лист: врста маља
У цвету		биљка: висина време цветања цвет: боја
Секундарна Семе		семе: садржај танина

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ових врста.

Извори: CZE, USA

Класификована и као *Onobrychis sativa* Lam.

ПАСУЉ (*Phaseolus vulgaris* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

(Сва запажања на биљци и на	2	биљка: тип раста
лишћу морају се обавити у пуном цветању)	6 11 13 14 15 17 19 - 20 22 23 25 30 36 37 39 40 41 42 43 45	лист: зелена боја време цветања: 50% биљака с најмање једним цветом цвет: величина листића испод цвета цвет: боја стандарда цвет: боја крила махуна: дужина (укључујући кљун) махуна: попречни пресек кроз семе махуна: дебљина махуна: основна боја махуна: пигментација махуна: боја пигментације махуна: присуство влакна махуна: дужина кљуна семе: величина (маса 1000 семена у сувој фази) семе: облик средњег уздужног пресека семе: боја семе: главна боја семе: број секундарних боја семе: главна секундарна боја семе: распоред главне секундарне боје семе: боја прстена хилуса
(Сва запажања на махуни морају се обавити у почетку пораста семена)	26	махуна: степен савијености
СЕКУНДАРНО		

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/12/4 (19. 11. 1982.)

ГРАШАК
(*Pisum sativum L. sensu lato*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

Вегетативна	2	биљка: збијеност	
	4	лишће: боја	
	8	лист: листићи	
	17	залисци: ишараност попут мрамора пред цветање (на 2 нодуса испод првог фертилног нодуса)	
	19	залисци: прстен антоцијана	
У цветању	24	заставица: боја	
	30	крила: боја	
	53	време цветања (50% биљака)	
СЕКУНДАРНО			
Вегетативна	5	лишће: интензитет боје	
	7	стабљика: број нодуса до и укључујући први фертилни нодус (укључујући љуску нодуса)	
	6	стабљика: дужина након цветања	
	10	листић: величина	
	15	залистак: величина	
	18	залистак: интензитет ишараности попут мрамора пре цветања (на 2 нодуса испод првог фертилног нодуса)	
	Цветање	22	грозд: број цветова
		26	заставица: шиљак
27		заставица: валовитост руба	
28		заставица: набораност	
29		крило: облик	
Код зелене махуне	34	махуна: дужина	
	35	махуна: сушење	
	37	махуна: боја	
	39	махуна: савијеност	
	41	махуна: врх	
У фази зелене љуске	6	стабљика: дужина	
	43	махуна: број семених заметака	
У време пуне зрелости када је зрно у сувој фази	45	зрно: маса 1000 семена	
	46	зрно: облик	
	49	зрно: боја семенске опне	
	51	зрно: боја хилуса	
	2	зрно: боја котиледона семена	

* Напомена: UPOV Водич за различитости, униформности и стабилности.

Doc No. TG/7/4 (26. 10. 1981.)

АЛЕКСАНДРИЈСКА ДЕТЕЛИНА

(Trifolium alexandrinum L.)

Фаза опажања	Број *	Опис карактеристика	
	карактеристике по UPOV-у		
ПРИМАРНО			
У другој години почетком цветања	-	време цветања (када 50% биљака почне цветати)	
	-	биљка: хабитус	
	-	биљка: висина	
	-	биљка: присутност базалног гранања	
	-	биљка: присутност гранања стабљике	
	-	стабљика: дужина	
	-	стабљика: дебљина	
	-	лист: облик средњег вршног листића	
	-	лист: дужина средњег вршног листића	
	-	лист: ширина средњег вршног листића	
	-	лист: обраслост длачицама	
	-	лист: боја	
	У цветању	-	цвет: број
		-	цвет: дужина латица
-		цвет: разгранатост	
-		цвет: дужина листића испод цвета у односу на чашицу	
Семе	-	цвет: боја	
	-	цветна дршка: присуство	
	-	семе: облик	
	-	семе: боја	
СЕКУНДАРНО	-	семе: орнаментација	
	-	семе: тежина 1000 семена	
	У години сетве	-	биљка: склоност цветању
	У првој зими	-	биљка: отпорност на мраз

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извори: GRC, ITA, DEU, USA

ШВЕДСКА ДЕТЕЛИНА
(Trifolium hybridum L.)

Фаза опажања	Број *	Опис карактеристика
	карактеристике по UPOV-у	

ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО

У другој години у почетку раста	-	биљка: хабитус
У цветању	-	лист: боја
	-	време цветања (када три главе по биљци цветају)
	-	стабљика: обојеност антоцијаном
	-	листић: дужина средњег листића вршног нормално развијеног листа испод вршног цвета
Једна или две недеље након датума цветања	-	листић: ширина (као горе)
	-	стабљика: дужина најдуже стабљике укључујући главу
	-	стабљика: дебљина
	-	стабљика: број интернодија
	-	стабљика: густоћа длака
	-	лист: учесталост биљака с белим ознакама
	-	цвет: боја
	-	цвет: величина главе
Семе	-	семе: боја семенске опне
Клијанац	-	плодност: број

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.
Извори: CAN, SWE, DEU

ИНКАРНАТСКА ДЕТЕЛИНА (*Trifolium incarnatum* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
У другој години у време кретања пупољака	-	биљка: хабитус
	-	лист: боја
	-	лист: длакавост
	-	лист: дужина средњег листића
	-	лист: ширина средњег листића
У почетку цветања	-	биљка: висина
	-	време цветања (када 50% биљака има цветове)
У пуном цветању	-	стабљика: дужина
	-	стабљика: длакавост
	-	стабљика: дебљина

СЕКУНДАРНО	-	цвет: боја
У години сетве	-	биљка: хабитус
У зрелости	-	биљка: склоност цветању
Семе	-	биљка: време зрелости
	-	семе: величина
	-	семе: тврда зрна

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извори: POL, HUN, DEU, USA

ЦРВЕНА ДЕТЕЛИНА (*Trifolium pratense* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Када три главе по биљци цветају	2	биљка: време цветања
	5	стабљика: број интернодија (најдужа стабљика укључујући главу, унутар 1 до 2 недеље после датума цветања. Најнижи интернодиј минимално 0.5 цм)
	6	стабљика: густоћа длака
	-	цвет: боја
СЕКУНДАРНО 1 до 2 недеље након цветања	3	стабљика: дужина најдуже стабљике укључујући главу
	4	стабљика: дебљина
	7	лист: дужина (средишњи ли- стић вршног нормално раз- вијеног листа испод вршног цвета)
	8	лист: ширина (средишњи ли- стић вршног нормално раз- вијеног листа испод вршног цвета)
	9	лист: учесталост биљака с белим пегама
У зрелости	10	семе: боја опне
Клијанац	1	плодност: број

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/5/4 (13. 11. 1985.)

БЕЛА ДЕТЕЛИНА (*Trifolium repens* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
1 – 2 недеље након цветања	1	лист: дужина средишњег листића (3. – 4. лист од вршног краја брзорастућег столона)
	2	лист: ширина средишњег листића (3. – 4. лист од вршног краја брзорастућег столона)
	3	лист: учесталост биљака с белим ознакама
	4	лист: дужина лисне дршке (3. – 4. лист од вршног краја растућег столона)
	5	лист: дебљина лисне дршке
	6	стабљика: дебљина столона (3. – 4. лист од вршног краја брзорастућег столона)
	7	биљка: време цветања
У години након сетве када цветају три главе по биљци		
СЕКУНДАРНО		
Почетком раста у другој години	9	биљка: боја
	8	лиска: учесталост биљака с цијанид глукозидом

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/38/6 (13. 11. 1985.)

ПЕРСИЈСКА ДЕТЕЛИНА (*Trifolium resupinatum* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
У другој години када биљка почне цветати	-	биљка: хабитус
	-	време цветања (када 50% биљака има отворене цветове)

	-	стабљика: број интернодија
	-	стабљика: обраслост длачицама
	-	цвет: облик
	-	цвет: боја
	-	лист: боја
	-	листић: дужина средњег листића
	-	листић: ширина средњег листића
СЕКУНДАРНО		
У години сетве	-	биљка: склоност цветању
1 до 2 недеље	-	стабљика: дужина најдуже стабљике укључујући главу
након цветања	-	стабљика: дебљина
	-	лист: дужина (средишњи листић горњег нормално развијеног листа испод вршног цвета)
	-	лист: учесталост биљака с пегамма
У зрелости	-	махуна: облик
Семе	-	семе: боја љуске

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извори: POL, AUS, GRC

ПОДЗЕМНА ДЕТЕЛИНА (*Trifolium subterraneum* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	-	лист: узорак бледих средишњих ознака
	-	лист: узорак повезаних белих трака
	-	лист: длакавост горње стране
	-	лисна дршка: длакавост
	-	залистак: пигментација
	-	вријежа: длакавост
У цветању	-	цвет: време цветања
	-	чашица: пигментација
СЕКУНДАРНО		
У фази котиледона	-	примарно: присутност бледо

	-	зелене
	-	лист: ознака
	-	лист: прошараност антоцијаном
У зрелости	-	зрно: боја семенске љуске
	-	зрно: анализа ензима

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извор: AUS

ПЛИСКАВИЦА (*Trigonella foenum-graecum L.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

У почетку цветања		време цветања
У пуном цвету		биљка: висина махуна: облик махуна: маљавост
Семе		време цветања семе: облик семе: величина семе: основна семе: рељефност семе: боја хилуса

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ових врста.

Извор: GRC

ПАНОНСКА ГРАХОРИЦА (*Vicia pannonica Crantz*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

У пуном цвету		биљка: висина главне стабљике стабљика: маљавост лиска: дужина
---------------	--	--

лиска: ширина

лиска: облик
 лиска: облик врха
 лиска: маљавост
 цвет: боја

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ових врста.
 Извор: HUN

ВИГНА *(Vigna unguiculata (L.) Walp.)*

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Вегетативна		биљка: обојеност антоцијанином начина раста хипокотила лист: боја пазушца лисне дршке
У време цветања		време цветања цвет: боја
У време сазревања		цвет: величина брахтеја махуна: дужина махуна: попречни пресек махуна: површина махуна: влакнатост махуна: боја махуна: сасушеност махуна: сужење махуна: боја махуна: боја мрља махуна: дужина цвасти махуна: облик цвасти
Семе		мауна: број овула семе: величина семе: лонгитудални облик семе: попречни облик семе: боја семе: боја хиларног прстена семе: боја короне семе: жила

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ових врста.
 Извор: GRC

БОБ

(Vicia faba L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика	
ПРИМАРНО			
Веgetативна	2	биљка: висина	
	3	биљка: број стабљика укључујући изданке из корена који су дужи од половине дужине главне стабљике	
У цветању	13	време цветању: (50% биљака с једним цветом)	
	15	цвет: меланинска пега на крилу	
	17	цвет: обојеност заставице антоцијаном	
Код зреле махуне	32	махуна: време пуног развоја махуне	
	-	биљка: детерминантност раста	
СЕКУНДАРНО			
Веgetативна	4	стабљика: број нодуса до првог цвета	
	5	стабљика: обојеност антоцијаном	
	6	стабљика: интензитет обојености антоцијаном	
	7	лишће: боја	
	8	лишће: интензитет зелене боје	
	9	листић: дужина основног пара листова	
	10	листић: ширина основног пара листова	
	11	листић: набораност између главног лисног нерва листића	
	У цветању	12	грозд: број цветова на 2. или 3. нодусу
		14	цвет: дужина
		16	цвет: меланинска пега на заставици
		18	цвет: количина антоцијанског обојења заставице
	Код зелене махуне	9	грana: број махуна
		20	махуна: положај
		21	махуна: дужина
		22	махуна: ширина средишњег дела

	23	махуна: степен савијености
	24	махуна: интензитет боје
	25	махуна: број семених заметака укључујући семе
	26	махуна: дебљина зида махуне
У зрелости	27	семе: облик средишњег уздужног пресека
	28	семе: облик попречног пресека
	29	семе: тежина 1000 семена
	30	семе: боја семенске опне (одмах након жетве)
	31	семе: боја хилуса
	1	семе: танин

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/8/4 Corr (13. 11. 1985.)

КРМНА ГРАХОРИЦА (*Vicia sativa* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
У цветања	6	стабљика: длакавост горњих интернодија
	8	лист: облик врха листића (на средњој трећини биљке)
	11	цвет: боја заставице
	5	цвет: време почетка цветања (30% биљака)
	12	махуна: длакавост
Након цветања СЕКУНДАРНО		
Клијанац	1	клијанац: однос дужине/ширине листића другог правога листа
У вегетативној фази	7	стабљика: боја антоцијана на пазушцу листа
	10	залистак: обојеност антоцијаном нектарија
Након цветања	12	махуна: длакавост
У зрелости	17	семе: величина
	18	семе: облик
	19	семе: основна боја семенске опне
	20	семе: браон орнаментација
	21	семе: израженост браон

22	орнаментације семе: плаво-црна орнаментација
23	семе: израженост плаво-црне орнаментације
24	семе: боја котиледона

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/32/6 (21. 10. 1988.)

МАЉАВА ГРАХОРИЦА (*Vicia villosa* Roth)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО		
Клијанац 3 – 4 недеље након појаве У почетку цветања	- - -	залистак: облик залистак: обојена обиљежја биљка: висина главне ста- бљике
	-	време почетка цветања (10% биљака с једним цветом)
	-	листић: облик врха
	-	листић: обраслост длачицама
	-	листић: облик
	-	листић: дужина
	-	листић: ширина
У цветању	- -	цвет: боја заставице цвет: боја унутрашњости чу- нића
	-	цвет: број по цвасти
	-	лисна дршка: дужина у поре- ђењу с листом
У почетку зрелости	- - -	махуна: облик махуна: обраслост длачицама махуна: број семена по махуни
	-	махуна: облик врха
	-	махуна: сужење између семенки
Семе	- - - - -	семе: облик семе: боја семе: величина семе: боја хилуса семе: боја котиледона

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извори: HUN, POR, AUS

KPMHE BRASSICACEAE

РУСКА СЛАЧИЦА (*Brassica juncea* L. Czerw. et Cosson)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна		семе котиледони: дужина семе котиледони: ширина лист:боја лист број режњева лист: дужина лист: ширина лист: воштаност лист: длачице лисна дршка: дужина биљка: висина
У време кретања пупољака		
У цветању		време цветања (50% биљака са отвореним цветовима) цвет: боја круничног листића
У зрелости		биљка: дужина стабљике биљка дебљина стабљике биљка: број интернодија
		љуска: дужина (између др- шке и кљуна) љуска: дужина кљуна љуска: ширина љуска: дужина дршке семе: боја семенске опне семе: мрежица семе: маса 1000 семена плодност: број
Семе		
Клијанац СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	-	лист: број листова на потпуно развијеној биљци
	-	лист: валовитост руба
	-	лист: усеченост рубова
У цветању	-	цвет: дужина латица
	-	цвет: ширина латица
	-	махуна: обраслост длачицама

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости,

униформности и стабилности ове врсте.
Извори: CAN, DEU

БРОСКВА (*Brassica napus L. var napobrassica (L.) Rchb.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	1	лист: положај
	2	лист: боја
	3	лист: воштаност
	4	лист: ресице
	12	корен: обојеност покожице антоцијаном изнад површине земље
	13	корен: интензитет обојености покожице антоцијаном изнад површине земље
	15	корен: облик
	18	корен: дужина врата
СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	5	лист: број већих ресица
	6	лист: величина вршних ресица
	7	лист: укупна дужина најдужег зеленог листа (укључујући петельку)
	8	лист: ширина најширег дела
	9	лист: број мањих ресица између већих ресица
	10	лист: број мањих ресица на петельци
	11	лист: дебљина лисне дршке
	14	корен: боја покожице испод површине земље
	16	корен: дужина
	17	корен: ширина
	19	корен: боја површине врата између лисних ожиљака
	20	корен: боја мяса
	21	корен: интензитет беле боје мяса

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/89/3 (7. 11. 1984.)

ЛИСНАТИ КЕЉ (*Brassica oleracea L. convar acephala*)

Фаза опажања	Број *	Опис карактеристика
	карактеристике по UPOV-у	

ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО

Вегетативна	-	лист: дужина
	-	лист: ширина
	-	лист: облик
	-	лист: величина
	-	лист: боја
	-	лист: обојеност антоцијаном
	-	лист: положај
	-	лист: воштаност
	-	лист: издељеност
	-	лист: валовитост рубца
	-	лист: мехуричавост
	-	лист: обраслоост длачицама
Код жетвене зрелости	-	стабљика: дужина
	-	стабљика: дебљина
	-	стабљика: чврстоћа
	-	стабљика: лисни ожиљак
	-	стабљика: обојеност антоцијаном
	-	стабљика: гранање
Код цветања у другој години	-	време цветања
У зрелости	-	цвет: боја латица
	-	љуска: дужина између цветне дршке и кљуна
	-	љуска: дужина кљуна
Семе	-	семе: маса 1000 семена
Клијанац	-	плодност: број

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извори: NZL, SWE, DEU, FRA

ОГРШТИЦА
(*Brassica rapa L.*)

Фаза опажања	Број *	Опис карактеристика
	карактеристике по UPOV-у	

ПРИМАРНО

Вегетативна	9	лист: режњевитост
У цветању	37	биљка: висина (приликом појаве цветног пупољка)
	39	време цветања у години сетве за јари усев

		(50% биљака с најмање једним отвореним цветом)
	42	цвет: боја латица
СЕКУНДАРНО		
Вегетативна	3	котиледон: дужина
	4	котиледон: ширина
	8	лист: зелена боја
	10	лист: број режњева на потпуно развијеном листу
	12	лист: валовитост руба
	13	лист: на зубљеност руба
У цветању	43	цвет: дужина латице
	44	цвет: ширина латице
У зрелости	51	семе: боја (зрелог семена)
	52	семе: маса 1000 семена
	1	ерука киселина

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.

Doc No. TG/37/7 (21. 10. 1988.)

Такође је познат као *Brassica campestris L.*, *Brassica chinensis i Brassica pekinensis L.*

РОТКВА (*Raphanus sativus L.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Вегетативна	5	лист: положај
(Сва запажања листа морају се провести на	6	лист: дужина
потпуно развијеном 4. листу при	9	лиска: боја
жетвеној зрелости)	11	лиска: (подела на режњева до главног лисног нерва)
	12	руб листа: број режњева (до главног лисног нерва)
	17	лисна дршка: обојеност антоцијаном
(Сва запажања роткве морају се провести код	19	ротква: дебљина
жетвене зрелости)	21	ротква: облик
	24	ротква: обојеност покожице
	25	ротква: боја горњег дела
У зрелости	32	време жетвене зрелости
Клијанап	1	плотност: број

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
 Doc No. TG/64/3 (12. 11. 1980.)
 Такође је класификован као *Raphanus sativus var. oleiferus*, *Raphanus sativus var. oleiformis*

БЕЛА СЛАЧИЦА (*Sinapis alba* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика	
ПРИМАРНО			
Веgetативна	-	котиледон семена: дужина	
	-	котиледон семена: ширина	
	-	лист: боја	
	-	лист: величина	
	-	лист: облик	
	-	лист: број режњева	
	-	лист: дужина	
	-	лист: ширина	
	-	лист: воштаност	
	-	лист: обраслост длачицама	
	-	лисна дршка: дужина	
	-	биљка: висина	
	За време појаве пупољака	-	
	У цветању	-	време цветања (50% биљака с отвореним цветовима)
У зрелости	-	цвет: боја латица	
	-	биљка: дужина стабљике	
	-	биљка: дебљина стабљике	
	-	биљка: број интернодија	
	-	љуска: дужина (између стабљике и кљуна)	
	-	љуска: дужина кљуна	
	-	љуска: ширина	
Семе	-	љуска: дужина стабљике	
	-	семе: боја семенске опне	
	-	семе: мрежица	
	-	семе: маса 1000 семена	
СЕКУНДАРНО			
Веgetативна	-	лист: број листова на развијеној биљци	
	-	лист: валовитост руба	
	-	лист: назубљеност руба	
У цветању	-	цвет: дужина латица	
	-	цвет: ширина латица	
	-	махуна: обраслост длачицама	

Не постоје UPOV-и Бодичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извори: NLD, CAN, DEU

ШАФРАНИКА (*Carthamus tinctorius L.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
На почетку цветања	8	време цветања (50% биљака с најмање једном отвореном цвасти)
У цветању	10 12	биљка: висина латица: боја
Шести лист	13 17 18 20	лист: зелена боја лист: облик лист: број бодљи главичаста цваст: дужина средњег листића испод цвета
У зрелости	21 26 27	главичаста цваст: ширина средњег листића испод цвета зрно: величина зрно: боја

* Напомена: UPOV за испитивање различитости, униформности и стабилности.

Доц Но. ТГ/134/3 (12. 10. 1990.)

Извор: NLD

ЦИКОРИЈА (*Cichorium intybus L. (partim)*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО

Веgetативна	-	биљка: висина
	-	лист: положај
	-	лист: дужина
	-	лист: величина
	-	лист: облик
	-	лист: зелена боја

- лист: сјај
- лист: горња површина
- лист: мехуричавост
- лисна дршка: обојеност антоцијаном
- руб листа: усеци
- руб листа: дубина усека
- корен: величина
- корен: пречник
- корен: облик
- рошка: величина
- рошка: дужина
- рошка: пречник
- рошка: облик
- рошка: облик врха
- рошка: положај максималног пречника
- рошка: боја
- рошка: антоцијан
- рошка: затварање врха
- рошка: густоћа
- рошка: језгра/срж

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

ФАЦЕЛИЈА (*Phacelia tanacetifolia* Benth)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО

У време појаве пупољака	-	биљка: природна висина
	-	биљка: хабитус
	-	лист: боја
	-	лист: обојеност антоцијаном
	-	лист: распоред листића
У цветању	-	лист: дужина листића
	-	време цветања (када 50% биљака почне цветати)
	-	биљка: природна висина
	-	стабљика: боја
	-	цваст: боја

У зрелости	-	стабљика: дужина укључујући цваст
	-	стабљика: обраслост длачи-

	-	цама
	-	стабљика: дебљина
	-	стабљика: број интернодија
	-	цваст: дужина
Семе	-	семе: маса 1000 семена
Клијанац	-	плодност: број

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

Извори: POL, CZE, DEU

ПОВРЋЕ

ЦРНИ ЛУК (*Allium cepa* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна (Сва запажања на лишћу морају се оценити пре опадања лишћа)	1	лишће: дужина
	4	лист: максимални пречник
	5	лист: воштаност
	6	лист: боја
	26	време жетвене зрелости (када 80% лишћа отпадне)
У цветању	27	мушка стерилност
Луковица (Сва опажања на луковици морају се оценити на извађеним луковицама)	8	луковица: величина
	11	луковица: облик
	14	луковица: основна боја љуске
	19	луковица: боја мяса
СЕКУНДАРНО		
Луковица	16	луковица: пријањање љуске
	22	луковица: доминантан број пазуха листа (који ће настати у јесен на зрелом материјалу, пре складиштења)
	24	луковица: пресек

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.

Doc No. TG/46/3 (19. 11. 1976.)

ПРАЗИЛУК (*Allium porrum* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	2	биљка: дужина
(Сва запажања на биљци, вретену и листу морају се оценити када је биљка вегетативно потпуно развијена)	4	лишће: положај
	6	лиска: ширина
	7	лиска: боја
	9	лиска: обојеност антоцијаном
	14	лажно стабло: дужина
	15	лажно стабло: пречник
	16	лажно стабло: стварање лу- ковице
СЕКУНДАРНО		
У цветању	18	цвет: боја

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, уни-
формности и стабилности.
Doc No. TG/85/3 (4. 10. 1983.)

ЦЕЛЕР РЕБРАШ (*Apium graveolens L. var dulce (Mill) Pers.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	1	биљка: висина
(Све карактеристике биљке и листа требају се оценити на потпуно развијеном лишћу)	7	лишће: зелена боја
	11	листић: назубљеност
	13	лисна дршка: дужина
	14	лисна дршка: ширина (у средњој трећини)
	18	лисна дршка: самопокриве- ност
	20	лисна дршка: обојеност антоцијаном
СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	17	лисна дршка: облик унутра- шње стране у пресеку
	21	лисна дршка: интензитет обојености антоцијаном

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/82/3 (19. 11. 1982.)

КОРЕНАСТИ ЦЕЛЕР
(Apium graveolens L. var rapaceum (Mill) Gaud)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	1	биљка: висина
(Све карактеристике листа морају се забележити на потпуно развијеном лишћу)	2	лишће: положај
	6	лиска: величина листића првог реда
	7	лисна дршка: дужина
	9	лисна дршка: обојеност антоцијаном
Код формирања гомоља (Све карактеристике гомоља морају се забележити у време зрелости за вађење)	10	задебљали корен: величина
	11	задебљали корен: однос висине и ширине
	12	задебљали корен: положај максималне ширине
	14	задебљали корен: главна бо- ја покожице
	17	задебљали корен: израслине на корену
	21	задебљали корен: губитак боје након кувања

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/74/3 (12. 11. 1980.)

ШПАРГЛА
(Asparagus officinalis L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	4	биљка: зелена боја лишћа
	5	стабљика: максимална дужина (потпуно развијена)

	6	стабљика: дужина до првог гранања
	7	стабљика: пречник на основи
Код појаве изданка	8	изданак: обојеност врха антоцијаном
	9	време почетка појаве изданка (30% биљака с најмање једном влати)
	11	изданак: облик врха
	12	изданак: промјер базе врха у поређењу с остатком стабљике
Код жетвене зрелости	14	изданак: дужина првих брактеја у основи врха
	15	изданак: ширина првих у основи врха
У цветању	17	израженост пола

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/130/3 (12. 10. 1990.)

ЦВЕКЛЈА

(Beta vulgaris L. var esculenta)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

Вегетативна (Сва посматрања на биљци и листу обавити када је лишће достигло максималну дужину)	2	изданак: обојеност хипокотила антоцијанином
	5	лиска: дужина
	6	лиска: облик
	7	лиска: основна боја
	12	лиска: обојеност антоцијанином
	8	лиска: валовитост руба
	15	лисна дршка: дужина
	17	лисна дршка: боја
	19	корен: облик уздужног пресека
	23	корен: спољашња боја
	25	корен: основна боја мяса
	26	корен: боја прстена наспрам боје мяса
Семе	1	скуп: број зрна

Свој	Број	Опис карактеристика
Секундарна		
Веgetативна	21	корен: сужавање врха
	27	отпорност на процветавање (у раној сетви)

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/60/3 (15. 11. 1978.)

КЕЛЕРАБА

(*Brassica oleracea L. var gongylodes L.*)

Фаза опажања	Број *	Опис карактеристика
карактеристике по UPOV-у		

ПРИМАРНО

Веgetативна	1	клијанац: боја котиледона
(Све карактеристике	4	лист: положај
листа морају се	5	лиска: величина
посматрати на	6	лиска: облик
спољном листу	7	лиска: боја
одрасле биљке.	10	лиска: режњеви
Све карактеристике	18	лисна дршка: дужина
келерабе морају се	19	лисна дршка: дебљина
оценити у време	22	келераба: облик
жетве)		(у уздужном пресеку)
	24	келераба: боја покожице
	25	почетак жетвене зрелости (када 50% келераба достигне пречник од 7 cm)
СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	3	лишће: укрштање лисне дршке једног или два листа

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/65/3 (12. 11. 1980.)

КЕЉ

(*Brassica oleracea L. var sabellica L.*)

Фаза опажања	Број *	Опис карактеристика
карактеристике по UPOV-у		

ПРИМАРНО

Вегетативна	2	биљка: висина
(Сва опажања	6	лиска: боја младог
на младим и		листа
потпуно развијеним	8	лиска: боја потпуно
листовима морају		развијеног листа
се оценити када је	11	лиска: дужина
биљка вегетативно	12	лиска: ширина
потпуно развијена)	14	лиска: коврцање
	16	лисна дршка: положај
	17	лисна дршка: дужина
СЕКУНДАРНО		
Вегетативна	10	лиска: облик
	18	лисна дршка: ширина

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Дос No. TG/90/3 (7. 11. 1984.)

КАРФИОЛ

(Brassica oleracea L. convar botrytis (L.) Alef. var botrytis)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

Вегетативна	1	клијанац: обојеност антоцијаном
(Сва запажања		
на листовима морају	3	биљка: величина
се оценити на		(у време бербе)
спољном лишћу	4	спољна стабљика: дужина
одраслих биљака.		
Сва запажања	5	лист: положај
на плоду морају	7	лист: облик
се оценити у берби)	10	лист: боја
	13	лист: мехуричавост
	15	лист: валовитост руба
	16	лист: степен валовитости руба
	19	цваст: покривеност унутрашњим лишћем
	20	цваст: величина
	21	цваст: облик у уздужном пресеку
	22	цваст: испупченост
	23	цваст: боја

У цветању	29	цвет: боја
СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	15	лист: валовитост руба

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/45/3 (19. 11. 1976.)

БРОКОЛИ

(*Brassica oleracea L. convar botrytis L. Alef. var cymosa Duch.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО

Веgetативна	-	биљка: величина
	-	стабљика: дужина
	-	стабљика: гранање
	-	лист: положај
	-	лист: облик
	-	лист: зелена боја
	-	лист: валовитост руба
	-	глава: компактност
	-	глава: величина
	-	глава: облик уздужног пресека
	-	глава: зелена боја
	-	глава: чврстоћа
	-	глава: брактеје

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ових врста.

КЕЉ, КУПУС, ЦРВЕНИ КУПУС
(*Brassica oleracea L. convar capitata (L.)
Alef. var sabauda L.*)
(*Brassica oleracea L. convar capitata (L.)
Alef. var alba DC*)
(*Brassica oleracea L. convar capitata (L.)
Alef. var rubra*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна (Сва запажања на листу и глави морају се оценити непосредно пред жетву)	1	биљка: висина у време жетвене зрелости
	3	биљка: дужина спољне стабљике
	4	биљка: положај спољних листова
	8	спољни лист: мехуричавост
	10	спољни лист: увијеност (само за кел)
	11	спољни лист: боја с воском
	18	глава: облик уздужног пресека
	21	глава: пречник
	23	глава: прекривач
	25	глава: мехуричавост спољних листова (само кел)
	26	глава: боја овојних листова
	27	глава: обојеност овојних листова антоцијаном (само кел и бели купус)
	33	глава: дужина унутрашње стабљике у односу на дужину главе
	34	време жетвене зрелости

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/48/4 (Proj) (7. 6. 1991.)

КЕЉ ПУПЧАР
(*Brassica oleracea* L. *Convar oleracea*
var gemmifera DC)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна (Сва посматрања)	1	биљка: висина
	3	лиска: величина

обавити на почетку формирања проколице)	4 5 7 8 10 12	лиска: боја лиска: боја лиска: купица лиска: набораност лисна дршка: положај лисна дршка: обојеност антоцијаном
(Сва посматрања на проколици требало би описати на средини стабљике када су проколице потпуно развијене)	13 14 15 16 18	проколица: величина проколица: облик уздужног пресека проколица: боја проколица: отвореност спољних листова почетак зрелости
Секундарна Веgetативна	6 9	лиска: воштаност лиска: сјај руба

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/54/6 (12. 10. 1990)

КИНЕСКИ КУПУС (*Brassica pekinensis* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна (Сва запажања на биљци и листу морају се оценити пре жетвене зрелости)	1 5 7 12 19 22 27	биљка: висина спољни лист: мехуричавост спољни лист: боја спољни лист: валовитост руба глава: облик уздужног пресека глава: интензитет боје овојних листова глава: време формирања
СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	21	глава: боја овојних листова

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/105/3 (7. 10. 1987.)

ОГРШТИЦА (*Brassica rapa* L. emend Metzg)

Фаза опажања Број * Опис карактеристика

Фаза опажања	Број карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	6	лист: положај
(Сва запажања на листу и корену морају се оценити на контролним парцелама посејаним на време како би се биљке задржале у вегетативној фази.)	8	лист: зелена боја
	9	лист: ресице
	21	корен: обојеност покожице хлорофилом на врху
	22	корен: обојеност покожице
Сва запажања на листу морају се оценити на потпуно развијеном лишћу)	27	антоцијаном на врху корен: боја мяса
У цветању	30	корен: генерални облик
(Сва запажања на цвету и биљци морају се оценити на контролним парцелама посејаним у изабрано време)	42	цвет: боја латица
	43	цвет: дужина латица
	44	цвет: ширина латица
Клијанац	2	плодност: број
СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	10	лист: број ресица
(Сва запажања на листу и корену морају се оценити на контролним парцелама на време да биљке остану у вегетативној фази.)	14	лист: дужина (руба и петелке)
	15	лист: ширина (најшира тачка)
(Сва запажања на листу морају се оценити у вегетативној фази)	19	корен: положај у тлу
	20	корен: слој плуте око кожице
	23	корен: израженост обојености љуске на врху антоцијаном
	26	корен: боја љуске испод тла
	31	корен: дужина
	32	корен: ширина
	33	корен: релативни положај најшире тачке
	35	корен: облик круне
	36	корен: облик базе
У цветању	37	биљка: висина код појаве цветног пупа
(Сва запажања на цвету и биљци морају се оценити на контролним парцелама посејаним на време цветања)	38	цвет: боја латица

на цвету и омиљци морају се забележити на контролним парцелама у изабрано време)	39	време цветања у години сетве за јаре огледе (50% биљака с најмање једним отвореним цветом)
	41	време цветања у години након године сетве озимих огледа (50% биљака с најмање једним отвореним цветом)
	45	биљка: дужина стабљике
	46	биљка: пречник стабљике (око 10 цм изнад врата корена)

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/37/7 (21. 10. 1988.)

ПАПРИКА (*Capsicum annuum* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна (Све карактеристике морају се оценити у цветању)	1	клијанац: обојеност хипокотила антоцијаном
	4	биљка: дужина интернодија
	5	биљка: обојеност нодуса антоцијаном
	7	лист: дужина
	8	лист: ширина
У плодоношењу (Све карактеристике на плоду, осим ако се не наводи другачије, морају се забележити код нормално оплођених зрелих (у нивоу плаценте)	13	плод: боја пре зрелости
	15	плод: положај
	19	плод: облик уздужног пресека
	21	плод: облик попречног пресека
плодова (пола површине обојено 2. или 3. процветали нодус)	22	плод: боја у зрелости
	25	плод: шупљина цветне дршке
	27	плод: облик врха
	29	плод: просечан број комора
	31	плод: дебљина меса
	32	плод: укус
	37	време почетка цветања

у цвстању	31	време почетка цвстања (први цвет на другом цветном нодусу на 50% биљака)
СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	3	биљка: дужина стабљике (од котиледона до првог цвета)

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/76/3 (12. 11. 1980.)

ЕНДИВИЈА (*Cichorium endivia L.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	3	срце: облик у уздужном пресеку
(Сва запажања на биљци и листу морају се оценити непосредно пред жетвену зрелост.	4	срце: боја
Запажања на листу морају се оценити на листовима искључујући спољне и средишње листове)	5	срце: интензитет зелене боје
	9	лист: дужина
	10	лист: максимална ширина
	12	лист: боја
	14	лист: усеци
	15	лист: степен усечености (само сорте коврцаве ендивије и међутипови)
	18	лист: валовитост руба (само сорте равних ендивија)
	21	лист: дужина средишњег лисног нерва који није зелен без листића у односу на укупну дужину листа (само варијетети коврцаве ендивије и међутипови)
	22	основа листа: ширина
	23	лист: боја основе средишњег нерва (само сорте коврцаве ендивије и међутипова)
	24	стабљика: висина
	28	стабљика: облик залистака (само сорте обичне ендивије)
	29	цвет: боја
	31	време процвставања

*Напомена: УРОВ Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Дос No. TG/118/3 (21. 10. 1988.)

ЦИКОРИЈА
(*Cichorium intybus L. (partim)*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по УРОВ-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО

Веgetативна	-	лист: обојеност антоцијаном (5 до 6 листова)
	-	глава: грађа (у жетвеној зрелости)
	-	глава: облик у уздужном пресеку
	-	глава: боја спољних листова
	-	глава: дужина (у жетвеној зрелости)
	-	лист: ширина
	-	лист: положај
	-	лист: боја
	-	лист: боја средишњег нерва
	-	лист: обојеност антоцијаном
	-	лист: распоред антоцијана
	-	лист: тип распореда
	-	лист: облик
	-	лист: горња површина
	-	лист: валовитост руба
	-	раностасност: време
	-	корен: гранање

Не постоје УРОВ-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности.

ЛУБЕНИЦА
(*Citrullus lanatus (Thumb.) Matsum et Nakai*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по УРОВ-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

Веgetативна	-	стабљика: антоцијан
-------------	---	---------------------

(Сва запажања на листу морају се оценити на потпуно развијеном лишћу.)	-	лист: облик
У цветању	-	цвет: полни тип
У плодоношењу	-	плод: величина
(Сва запажања на плоду морају се оценити на зрелим плодовима)	-	плод: облик
	-	плод: површина
	-	плод: боја
	-	плод: интензитет зелене боје
	-	плод: пруге
	-	плод: тип пруга
	-	плод: боја мяса
Клијанац	-	плодност: број
СЕКУНДАРНО		
Семе	-	семе: присутност
(Сва запажања на семену морају се оценити на зромом и сувом семену након прања и сушења у хладовини)	-	семе: величина
	-	семе: боја
	-	раностасност: време

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

ДИЊА (*Cucumis melo L.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Вегетативна (Сва запажања на листу морају се забележити на потпуно развијеном лишћу)	1	хипокотил: дужина (фаза првог правога листа)
Цветање	5	листка: величина
Плод	14	цваст: израженост пола
	15	плод: основна боја покожице пре зрелости
(Сва запажања на плоду морају се оценити на зрелим плодовима,	17	плод: дужина
	18	плод: пречник

осим ако се наводи другачије)	19	плод: однос дужине и пречника
	20	плод: положај максималне ширине
	21	плод: облик уздужног пресека
	22	плод: основна боја покожице у зрелости
	24	плод: секундарне боје покожице
	25	плод: распоред секундарних боја на pokožици
	30	плод: опадање цветне дршке
	32	плод: облик основе
	33	плод: облик врха
	34	плод: величина ожиљка тучка
	35	плод: бразде
	36	плод: максимална ширина између бразда
	39	плод: набораност површине
	40	плод: плута
	41	плод: дебљина плуте
	42	плод: узорак плуте
	44	плод: боја бразда
	48	плод: основна боја меса
	50	плод: боја меса спољног слоја

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, уни-
формности и стабилности.
Doc No. TG/104/4 Add (21. 10. 1988.)

КРАСТАВАЦ (*Cucumis sativus* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Цветање	13	биљка: израженост пола (искључени су бисексуални цветови)
Плод (Сва опажања на плоду морају се направити између тржишне зрелости и промене боје плода)	16	плод: дужина
	20	плод: врат (само краставци салатари)
	24	плод: основна боја pokožице
	26	плод: ребра
	28	плод: тип спољнег дела

	30	плод: боја спољнег дела
	34	плод: ишараност
	43	котиледони: горчина
СЕКУНДАРНО		
Плод	15	партеокарпија
	18	плод: облик попречног пресека

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/61/3 (15. 11. 1978.)

БУНДЕВА (*Cucurbita maxima Duchense*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО

Вегетативна (Сва запажања на листу морају се забележити на потпуно развијеном лишћу)	-	биљка: хабитус
	-	стабљика: вреже
	-	лиска: усеци
	-	лиска: длачице на површини
	-	лиска: мраморна ишараност
У цветању	-	лисна дршка: длачице
	-	женски цвет: присуство прстена у основи крунице
	-	женски цвет: боја прстена у основи крунице
У плодоношењу (Сва запажања на плоду морају се оценити на зрелим плодовима)	-	зreo плод: облик
	-	зreo плод: површина
	-	зreo плод: ребра
	-	зreo плод: број боја
	-	зreo плод: боја (само једнобојни плодови)
	-	зreo плод: основна боја плода са више од једне боје
	-	зreo плод: боја ребара (ако је другачија од остатка плода)
	-	зreo плод: боја секундарне боје
	-	зreo плод: шаренило боја
	-	зreo плод: боја шара

- зрео плод: величина цветног ожиљка
- зрео плод: дужина
- зрео плод: дебљина

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ове врсте.

ТИКВА (*Cucurbita pepo* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	2	биљка: хабитус
(Сва запажања на листу морају се	3	биљка: гранање
оценити на потпуно развијеном лишћу	5	биљка: положај лисне дршке
кад се плод почне развијати. Запажања не обухватају доње спољно лишће)	9	лиска: усеци
У цветању	11	лиска: мраморна ишараност
(Сва опажања на прстену короле морају се обавити када се појаве женски и мушки цветови)	18	женски цвет: прстен с унутрашње стране короле
	22	женски цвет: боја тучка (пре отварања)
	24	мушки цвет: боја прстена с унутрашње стране крунице
Млади плод	31	млади плод: дужина
(Сва запажања на младом плоду морају се обавити на плодовима пет дана након цветања)	32	млади плод: максимални пречник
	33	млади плод: однос дужине и максималног пречника
	34	млади плод: врат
	35	млади плод: савијеност врата (на нормалним плодовима)
	36	млади плод: број боја
	37	млади плод: основна боја
	39	млади плод: облик пресека
	40	млади плод: брадавичавост
	42	млади плод: боја ребара у поређењу с остатком плода
	43	млади плод: боја линеарних прстена на ребрима
	44	млади плод: ишараност
	45	млади плод: тип ишараности

	46	млади плод: боја ишаране коже
	48	млади плод: величина цветног ожиљка
	49	млади плод: израженост цветног ожиљка
	51	млади плод: основна боја цветне петељке
	53	млади плод: ишараност цветне петељке
Потпуно развијен плод (Сва запажања морају се провести када је плод потпуно развијен и спреман за брање)	55	плод: општи облик
	56	плод: основна боја
	60	плод: боја линија на ребрима
	62	плод: боја шара покожице
	64	плод: максимална дужина
	65	плод: максимални пречник
	66	плод: однос дужине и максималног пречника
Зрели плод (Сва запажања морају се провести на физиолошки зрелим плодовима)	57	зreo плод: главна боја
	61	зрели плод: боја пруга на ребрима

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/119/3 (21. 10. 1988.)

АРТИЧОКА (*Cynara cardunculus*)

Фаза опажања	Број *	Опис карактеристика
	карактеристике по UPOV-у	

ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО

Веgetативна (Сва запажања на биљци морају се забележити на зрелим биљкама)	-	биљка: висина
(Сва запажања на листу требају се забележити на потпуно развијеном лишћу)	-	биљка: положај
	-	лиска: ширина
	-	лиска: степен коврцања
	-	лист: зелена боја
	-	лисна дршка: дужина

- лисна дршка: шупљикавост
- лисна дршка: ступањ
- шупљикавости
- лисна дршка: бодље

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности.

МРКВА
(*Daucus carota L.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна (Сва запажања на лишћу морају се провести у време потпуног развоја лишћа)	3	лист: дужина (укључујући лисну дршку)
	4	лист: издељеност
	6	лисна дршка: обојеност антоцијаном
(Сва запажања на мркви морају се проводити на зрелој мркви. Зрелост мркве бележи се када је мрква у потпуности развијена и не мења боју)	7	мрква: дужина
	8	мрква: ширина
	10	мрква: облик уздужног пресека
	11	мрква: облик рамена
	12	мрква: облик круне
	13	мрква: врх (када је потпуно развијен)
	14	мрква: спољна боја
	18	мрква: изобразаност површине
	19	мрква: пречник сржи у односу на укупан пречник
	20	мрква: боја сржи
	22	мрква: боја коре
	24	мрква: боја сржи у поређењу са кором

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/49/6 (12. 10. 1990.)

КОМОРАЧ

(Foeniculum vulgare Miller)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО И СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	-	биљка: положај
	-	лисна дршка: положај
	-	главица: општи облик
	-	главица: попречни пресек
	-	главица: висина
	-	главица: димензија широке осе
	-	главица: димензија уске осе
	-	лисни рукавац: површина
	-	лисни рукавац: преклапање
	-	изданак: латералност
	-	самопокривеност: присутност
	-	раностасност: време

Не постоје UPOV-и Водичи за испитивање различитости, униформности и стабилности ових врста.

ЗЕЛЕНА САЛАТА *(Lactuca sativa L.)*

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
	1	суво семе: боја
	4	клијанац: обојеност антоцијаном
Веgetативна (Све карактеристике биљке, главе, листа и лиске морају се забележити у време жетве, осим ако није другачије назначено)	9	биљка: пречник
	11	биљка: интензитет формирања срца биљке
	15	глава: облик у уздужном пресеку
	19	лист: боја
	20	лист: обојеност антоцијаном
	22	лист: распоред антоцијана
	23	лист: врста распореда антоцијана
	26	лист: мехуричавост
	35	стабљика: сраслост
	37	време жетвене зрелости
	--	

	38	време почетка процветавања у условима дугог дана
СЕКУНДАРНО		
Веgetативна	10	биљка: формирање срца биљке
	12	глава: преклапање листова

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Dос No. TG/13/4 (26. 10. 1981.)

ПАРАДАЈЗ

(*Lycopersicon lycopersicum* L. Karst ex Farw.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	1	клијанац: обојеност хипокотила антоцијаном
	2	биљка: тип раста
	10	лист: издељеност лиске
	11	лист: тип
Цветање	16	цвет: обраслост цвета ситним длачицама
		плод: величина
Плод (Сва запажања на плоду морају се направити на 3. плоду 2. и 3. гране на почетку бојења врха плода под условом да је оплодња била нормална)	20	плод: величина
	21	плод: облик у уздужном пресеку
	23	плод: пресек
	30	плод: превладавајући број комора
	31	плод: зелена крагна (пре зрелости)
	35	плод: боја (у зрелости)
	36	плод: боја мяса (у зрелости)
38	време зрелости	
СЕКУНДАРНО		
Плод	22	плод: присуство ребара на крају цветне дршке

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Dос No. TG/44/5 (proj) (7. 6. 1991.)

ПЕРШУН

(*Petroselinum crispum* (Miller) Numan ex A. W. Hill)

(Сва запажања морају се оценити на потпуно развијеном лишћу)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна	1	биљка: висина
(Сва запажања на листу морају се оценити на	3	биљка: густина лишћа
потпуно развијеном лишћу)	4	лиска: коврцање
	5	лиска: интензитет коврцања
	8	лиска: положај
	14	лиска: интензитет боје
	21	лисна дршка: обојеност антоцијаном
	22	корен: дебљање (першун лишћар и першун коренаш)
	23	корен: дужина (само першун коренаш)
	24	корен: дебљина (само першун коренаш)

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/136/4 (18. 10. 1991.)

МНОГОЦВЕТНИ ПАСУЉ (*Phaseolus coccineus* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
	1	биљка: хабитус
(Сва запажања на махуни морају	2	цвет: боја
	3	махуна: дужина
се оценити у почетку жетвене зрелости)	7	укључујући кљун махуна: присуство влакна
(Сва запажања семена морају	8	семе: број боја
се оценити у сувој фази зрелости)	9	семе: основна боја
	10	семе: секундарна боја
	11	семе: појава секундарне боје

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/0/4 (21. 10. 1988.)

ПАСУЉ
(*Phaseolus vulgaris* L.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-y	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
(Сва запажања начина раста и лишћа морају се оценити у пуном цветању)	2	биљка: тип раста
	6	лист: зелена боја
	11	време цветања: 50% биљака с најмање једним цветом
	13	цвет: величина брактеја
	14	цвет: боја заставице
	15	цвет: боја крила
(Сва запажања на махуни морају се обавити на почетку бубрења семена)	17	махуна: дужина (укључујући кљун)
	19	махуна: пресек кроз семе
	-	махуна: дебљина
	20	махуна: основна боја
	22	махуна: пигментација
	23	махуна: боја пигментације
	25	махуна: влакно
	30	махуна: дужина кљуна
	36	семе: величина (маса 1000 семена у сувој фази)
	37	семе: облик средишњег уздужног пресека
	39	семе: боја
	40	семе: главна боја
	41	семе: број секундарних боја
	42	семе: главна секундарна боја
	43	семе: дистрибуција главне секундарне боје
	45	семе: боја прстена хилуса
СЕКУНДАРНО	26	махуна: степен савијености

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/12/4 (19. 11. 1982.)

РОТКВА
(*Raphanus sativus* L. var *niger* (Mill.) S. Kerner)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-y	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

Вегетативна	1	плодност: број
(Све карактеристике		
листа морају се	5	лист: положај
забележити на		
потпуно развијеном	6	лист: дужина
4. листу у време		
жетвене зрелости)	8	лиска: боја
	10	лиска: ресице (делење
		до средишњег ребра)
	12	лиска: број ресица
		(издељеност до средишњег
		лисног нерва)
	16	лисна дршка: обојеност
		антоцијаном
(Све карактеристике	17	ротква: дужина
роткве морају се		
забележити у време	18	ротква: дебљина
жетвене зрелости)	19	ротква: облик
	22	ротква: боја pokožице
У зрелости	26	време жетвене зрелости

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/63/3 (13. 11. 1980.)

ЦРНИ КОРЕН (*Scorzonera hispanica L.*)

Фаза опажања	Број *	Опис карактеристика
	карактеристике	
	по UPOV-у	

ПРИМАРНО

Вегетативна	1	биљка: висина
(Сва запажања		
морају се обавити	2	лишће: зелена боја
када је биљка		
вегетативно потпуно	3	лист: сјај
развијена)	4	лист: положај
	5	лист: дужина
	6	лист: ширина
	10	корен: превладавајући облик
	11	корен: дужина
	14	корен: крај
	15	корен: боја

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/116/3 (21. 10. 1988.)

ПАТЛИЦАН
(*Solanum melongena L.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
ПРИМАРНО		
Веgetативна (Сва запажања на листу морају се направити на гранана које цветају)	3	биљка: положај
	6	стабљика: обојеност антоцијаном
	9	грана: дужина интернодија
	11	лист: руб
	15	лист: боја
У почетку цветања	14	време почетка цветања
У цветању	16	цвет: пурпурна боја
У фази плодоношења (Сва запажања на плоду морају се направити на нормално развијеним плодовима)	17	плод: дужина
	19	плод: однос дужина/пречник
	20	плод: општи облик
	21	плод: величина ожиљка тучка
	22	плод: облик врха
	24	плод: савијеност (за цилиндричне типове)
	25	плод: боја покожице (у време комерцијалне жетве)
	27	плод: пруге
	33	плод: антоцијанска обојеност испод чашице
	35	плод: обојеност чашице антоцијаном
	38	плод: боја меса

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/117/3 (21. 10. 1988.)

СПАНАЋ
(*Spinacia oleracea L.*)

Фаза опажања	Број * карактеристике	Опис карактеристика
--------------	--------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

Семе	2	семе: израштаји
Веgetативна	10	лист: боја
(Сва запажања на листу морају се посматрати на 7. листу одрасле биљке)	11	лист: интензитет боје
	13	лист: издељеност
	18	лист: облик лиске
	19	лист: дужина средњег лисног нерва
Цветање	25	биљка која цвета: удео једнодомних биљака
(Карактеристике које се односе на цветање морају се посматрати на почетку формирања плодова)	28	биљка која цвета: удео мушких биљака без лишћа
СЕКУНДАРНО	30	почетак процветавања: 10% биљака
Веgetативна	12	лист: мехуричавост

*Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Doc No. TG/55/3 (17. 11. 1977.)

МОТОВИЛАЦ

(*Valerianella locusta* L. i *Valerianella eriocarpa* Desv.)

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-y	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

Веgetативна	3	биљка: положај
(Све карактеристике биљке и листа морају се оценити у време жетвене зрелости)	6	лист: дужина
	7	лист: ширина
	8	лист: облик
	9	лист: зелена боја
	10	лист: сјај
	11	лист: изглед горње стране
	12	лист: профил у пресеку (унутрашње лишће)
	13	лиска: профил у уздужном пресеку вршног дела
На почетку цветања	19	време почетка процветавања

У зрелости	1	(10% биљака) величина семена
------------	---	---------------------------------

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Дос No. TG/75/3 (12. 11. 1980.)

БОБ
(Vicia faba L. (partim))

Фаза опажања	Број * карактеристике по UPOV-у	Опис карактеристика
--------------	---------------------------------------	---------------------

ПРИМАРНО

Веgetативна (Сва запажања биљке и листа морају се оценити у фази зелене љуске)	-	хабитус
	2	биљка: висина
У цветању (Сва запажања морају се оценити на тек отвореном цвету и на највећем цвету другог нодија који цвета)	13	време цветања: (50% биљака с најмање једним отвореним цветом)
	15	цвет: меланинска пега на крилу латице
	17	цвет: обојеност заставице антоцијаном
Код формирања махуне (Сва запажања на махуни морају се обавити на потпуно развијеној махуни)	21	махуна: дужина
Семе (Сва запажања на семену морају се обавити на семену обраном у сувој фази)	29	семе: маса 1000 семена
	30	семе: боја семенске опне
	31	семе: црна пигментација хилуса

* Напомена: UPOV Водич за испитивање различитости, униформности и стабилности.
Дос No. TG/08/4 (7. 11. 1984.)

Табела број 8. Норме за најмању просторну
изолацију семенских усева
других сорти и ботаничких
врста с којима се укључају

врста семенних се укрштају

Редни број	Билна врста	За производњу основног семена (m)	За производњу сертификованог семена (m)
1	2	3	4
1.	Бели кукуруз	400	400
2.	Бели лук	10	10
3.	Блитва	2000	1500
4.	Боб	200	100
5.	Броколи	1000	600
6.	Горушица	1000	600
7.	Грахорице	1	1
8.	Грашак	1	1
9.	Детелине	400	200
10.	Диња	1500	1000
11.	Дуван	500	300
12.	Ендивија	2000	1500
13.	Јечам	1	1
14.	Карфиол	2000	1000
15.	Келераба	2000	1000
16.	Кељ	2000	1000
17.	Кељ пупчар	2000	1000
18.	Конопља	1500	1000
19.	Краставац	1500	1000
20.	Крмни сирак	200	200
21.	Кромпир	100	50
22.	Кукуруз	200	200
23.	Купус	2000	1000
24.	Лан	200	200
25.	Лубеница	1500	1000
26.	Лупине	400	300
27.	Луцерка	400	200
28.	Мак	400	200
29.	Мотовилац	1500	1200
30.	Мрква	1000	500
31.	Новозеландски спанаћ	1000	600
32.	Овас	1	1
33.	Паприка	500	300
34.	Парадајз	300	200
35.	Пасуљ	10	10
36.	Патлиџан	500	300
37.	Паштрнак	500	300
38.	Першун	500	300
39.	Пострна репа	1000	600
40.	Празилук	2000	1500
41.	Просо	100	100
42.	Пшеница	1	1
43.	Радич	2000	1500
44.	Раж	300	250
45.	Рицинус	400	300
46.	Ротква	1500	1000

1	2	3	4
47.	Ротквица	1500	1000
48.	Салата	300	100
49.	Сирак	200	200
50.	Соја	1	1
51.	Сочиво	400	200
52.	Спанаћ	1500	1000
53.	Сточна репа	1500	600
54.	Сточни келъ	2000	1000
55.	Суданска трава	200	200
56.	Сунцокрет	2000	1500
57.	Тикве	2000	1000
58.	Траве	200	200
59.	Тритикале самооплодни	50	20
60.	Тритикале странооплодни	300	250
61.	Уљана репица	1000	600
62.	Уљана ротквица	1000	600
63.	Хељда	1000	600
64.	Цвекла	2000	1000
65.	Целер	1000	500
66.	Црни лук	2000	1000
67.	Шећерна репа	3000	1500

Образац бр. 1

Назив и адреса произвођача

ПРИЈАВА за контролу производње семена

На основу члана 14. Закона о семену („Службени гласник РС”, број 45/2005) пријављујемо семенски усев _____ ради стручне контроле производње.

I. ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ ПРИЈАВЕ:

1. Редни број уписа у Регистар произвођача семена, расада, мицелија јестивих и лековитих гљива: _____
2. Округ и седиште произвођача: _____
3. Одговорно лице које руководи процесом производње: _____
4. Број телефона: _____
5. Датум подношења пријаве: _____

II. ПОДАЦИ О СЕМЕНСКОМ УСЕВУ

1. Сорта/хибрид/линија: _____
2. Категорија семена: _____
3. Порекло употребљеног семена:
- а) Број и датум уверења о признавању семенског усева (за семе из увоза OECD сертификат или сертификат о сортности земље извознице): _____
- б) Број и датум декларације о квалитету семена: _____
4. Површина – ha: _____
5. Предусев: _____
6. Место производње:
- а) Назив и катастарски број парцеле: _____
- б) Округ, општина и катастарска општина: _____
7. Датум сетве-садње: _____

*

Подносилац пријаве

Потпис одговорног лица

*Службени гласник РС, број 44/2018

Образац бр. 2

ЗАПИСНИК бр. _____
о контроли производње семена

I. ПРОИЗВОЂАЧ

1. Назив _____
2. Седиште _____
3. Општина _____
4. Одговорни стручни радник за производњу семена _____

II. ПОРЕКЛО УПОТРЕБЉЕНОГ СЕМЕНА

1. Врста семена _____
2. Сорта-хибрид _____
3. Категорија _____
4. Број и датум уверења о признавању семенског

4. Број и датум уверења о признавању семенског усева _____
5. Назив и седиште организације која је издала уверење _____
6. Назив и седиште организације која је издала декларацију о квалитету семенског материјала _____

III. СЕМЕНСКИ УСЕВ

1. Површина парцеле (ha): _____
2. Ознака парцеле: _____
3. Предусев: _____
4. Датум и начин сетве (расађивања): _____
5. Закоровљеност (оцена 0-3 и врста корова): _____
6. Фаза развоја биљака при прегледу: _____
7. Стање усева (одлично, добро, задовољава, лоше) _____
8. Полегање усева (степен и %): _____
9. Уједначеност усева: _____
10. Просторна изолација (m): _____
11. Чистоћа врсте (%): _____
12. Сортна чистоћа (у %): _____
13. Примесе других врста-сорти (описно): _____
14. Процена приноса природног семена (kg/ha): _____
15. Процењен укупан принос природног семена (kg): _____
16. Остварен принос природног семена (kg/ha): _____
17. Остварен укупан принос природног семена (kg): _____
18. Процењен принос дорађеног семена (kg/ha):
_____ укупно _____ (kg)
19. Препоруке произвођачу: _____
20. Предлог одговорног стручног радника-апробатора: _____

Место: _____

Датум контроле: _____

За произвођача,

Контролу извршио,

(Потпис одговорног
стручног радника)

(лично име)

(Потпис и печат)

Образац бр. 3.

ЗАПИСНИК бр. _____
о контроли над оплодњом (опрашивањем) хи-
брида

1. Назив произвођача: _____
2. Седиште – адреса: _____
3. Општина: _____
4. Назив хибрида: _____
5. Ознака парцеле (назив и бр.): _____
6. Површина (ha): _____
7. Просторна изолација (m): _____
8. Одговорни стручни радник за производњу се-
мена: _____
9. Стање семенског усева
 - а) % мајчинских биљака спремних за оплод-
њу: _____
 - б) % мајчинских биљака које праше полен: _____
 - в) % атипичних очинских биљака: _____
 - г) % атипичних мајчинских биљака: _____
10. Препорука произвођачу _____

Место: _____

Датум контроле: _____

За произвођача,

(Потпис одговорног
стручног радника)

Контролу извршио,
(лично име)

(Потпис и печат)

Образац бр. 4.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Број:

Датум:

УВЕРЕЊЕ

о признавању семенског усева

1. Произвођач: _____
(назив, општина, седиште, адреса)
2. Редни број уписа у Регистар произвођача семена, расада, мицелија јестивих и лековитих гљива: _____
3. Општина производње: _____
4. Биљна врста (латински и народни назив): _____
5. Сорта/хибрид/линија: _____
6. Година производње: _____
7. Порекло употребљеног семена:
 - а) Назив и седиште произвођача семена: _____
 - б) Број и датум уверења о признавању семенског усева (број документа о сортности) и категорија семена: _____
 - в) Назив и седиште организације која је издала документ о сортности _____
 - г) Назив и седиште организације која је декларисала семе: _____
8. Површина семенског усева у ha: _____
9. Принос природног семена у kg/ha _____
10. Процена приноса дорађеног семена у kg/ha: _____
11. Процена укупног приноса дорађеног семена у kg: _____
12. Производња семена вршена је под контролом _____
13. Здравствене прегледе семенског усева је вршила _____

На основу члана 16. став 1. Закона о семену („Службени гласник РС“ број 45/2005), записника о извршеној стручној контроли број и датум: _____ и уверења о здравственом стању усева број и датум: _____ признаје се семенски усев, категорија _____

М.П.

МИНИСТАР

Образац бр. 5

Назив и седиште произвођача

ИЗВЕШТАЈ О КОЛИЧИНИ ПРОИЗВЕДЕНОГ РАСАДА

20.....год.

Ред. бр.	Врста	Сорта	Порекло употребљеног семена	Количина произведеног расада (ком)	Количина испорученог расада (ком)	Број декларације о квалитету расада	Број уверења о здравственом стању расада
1	2	3	4	5	6	7	8

*

Потпис одговорног лица

*Службени гласник РС, број 44/2018

Образац бр. 6

Назив и седиште произвођача

ИЗВЕШТАЈ О ПРОИЗВОДЊИ И КОЛИЧИНИ ПРОИЗВЕДЕНЕ МИЦЕЛИЈЕ

20.....год.

Ред. бр.	Врста	Сој	Порекло употребљеног мицелија	Количина произведеног мицелија	Количина испорученог мицелија	Број декларације о квалитету мицелија	Број уверења о здравственом стању мицелије
1	2	3	4	5	6	7	8

*

Потпис одговорног лица

*Службени гласник РС, број 44/2018